

309710
 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6,
 చెన్నపట్టణము 1919వ సం॥ అక్టోబరు నెల 16 వ తేది గురువారము
 NO. 162

సంపుటము. ౬
 సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుక్ల ద్వితియ.
 సంచిక ౧౬౨

అమృతాంజనము

ఈ నొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిద్రవ్య నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నయమగును. సులభ వెల 0-8-0 అణాలు.

మోహినితైలము   రు 0-12-0
తామర తైలము   0-6-0
దంతచూర్ణము   0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:

The Andhra Patrika Press,
 7. Thambu Chetty Street, Madras.

నోటీసు.

మదరాసు తిరువల్లిక్కేటి ఈశ్వరరావు లాలావీధి 34-వ నంబరు ఇంటిలో నివసిండు చున్న సామా రంగభొవ్యం శ్రేష్ఠి అనే నేను ఇందు మూలకముగా అందఁజేసి తెలియజేయుచు మనగా నేను 1919 సెప్టెంబరు 30-వ తేదీని మా లెండింగారి నుండి వీడిపోయినాము. గడువు నింతటి నుండి నేను నానా రామానుజము శ్రేష్ఠిగారి కుటుంబమునందు అవిధ క్షమించుచున్నాను కాను 1808   ఎస్. రంగభొవ్యం శ్రేష్ఠి.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము

టూటోదిల్బహారు (Tooth Paste)

పరిమళద్రవ్యముల కన్న ఎక్కినది కాదు

అంతియాశ్రయనందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల పురస్కారములు ప్రకంపన పత్రములు విజృంభించినవి.

దీనిలో సాచాయి శుభంభ మేమియును లేదు గాన ఆచార పరమార్థమునాడ దీనిని విశదముగ నుపయోగింపవచ్చును. పలు విధములకు భుజ్యులను నునానన చేరియందు గలను. వికటితెగ్గడు చుక్కలు కలుగుమామిద నేసిన చూడును. అన్నచే శోషితైక్విక భుజ్యులైన బ్యాపిండు పరివర్తనమున జరిమళ పరిమితముగ వ్యాపించుచుండును. దీని నుపయోగించుచుండు కాలము ముత్యపు పరివర్తనములకు విరుద్ధము. వెన్నతైజు (పరివర్తనము) రు 2-0-0 మున్నెనెజు రు 0-12-0 చిన్ననెనెజు రు 0-8-0 వి.పి. బ్యాపి 0-5-0 విశదములందు మోహనచోక్రితి సోద వీధిపట్టణ ప్రాంతము.

ఆశ్రయింపింతును ద్రవ్ అందు తెలికల్ గంపెరి,
 (D 126 W 100)   155 జమ్నానగర, బొంబాయి.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మంచులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

పబ్లిసిటీ పోర్టు వారి ప కటనము.

ధరలు ఎక్కియందడమును గూర్చి.

ఇప్పుడు ధరలు ఎక్కియందడమును గూర్చి ఇండియా దొరతనము వారికి నెక్రిటరీ గారయిన ఆర్. పి. మోర్టో గారు ఇండియా దొరతనమువారి చట్ట నిర్మాణపు కథలో నెక్రిటరీ నెల 16 వ తారీఖునందు వెల్లడిచేసినదంతా యీ క్రింది మాటలలో సంక్షిప్తముగా తెలుపుచున్నాము: ఇప్పుడు ధరలు హెచ్చి వుండడానికి మూడు కారణము లున్నవి. (1) ధరలు లోకముతా హెచ్చి వుండడానికి వుండే కారణములే మన జేతములో కూడా వున్నవి. (2) నవ ఇండియా జేతములో కూడా ధరలు హెచ్చి వుండడానికి వుండే కారణములే మన జేతములో కూడా వున్నవి. (3) మన ఇండియా జేతములో అగ్రాధికారద కొన్ని పోటులందు మాక్రిమే కొన్ని కారణము లున్నవి.

1. ధరలు హెచ్చి వుండడానికి లోకముతా వుండే కారణము లేకంటే—యూరోపు ఖండములో వున్న ముఖ్యమయిన జేతములందు నిజమిందున్న వాదనలను కొన్ని యోగ్యులందీ ఏ క్రొత్త సరుకులకు జేతుకొంటుందా ఒకరొకరిని చంపుకొంటున్నా ఒకరొకరి జేతాలను పాడుచేసుకొంటున్నా వుండేవారు అందుకల్ల లోకముతా కూడా మనములకు బ్రతుకు తెచ్చేమువన్న కస్తులన్నీ చాలా కొంచెము పోయినవి ఇంకా కాకుండా యూరోపులో వున్న ముఖ్యమయిన దొరతనములన్నీ సామ్యు లేక చూడే కాగితాలను సామ్యుగా వాడుకొంటూ వుండేవారు గతకాల కతులకంటె సరుకులు కొంచెముపొయి సామ్యు ఎక్కువయియందే. ఇట్లా చేయడముకల్ల సరు లన్నిన్నీ ధర హెచ్చి పోయినవి. లోకముతా ధరలు హెచ్చిపోయిందవల్ల మన ఇండియా జేతములో కూడా ధరలు హెచ్చిపోవడము కల్గినది సరి మైనది ఇట్లా కాకడానికి కారణమేమంటే. ఇతర జేతాలలో చేయబడే సరుకులు చాలా ప్రత్యయ పోవడముకల్ల అక్కడ వుండే కరణ మన జేతపు సరుకులకు కొనకొక్కటేనీ వచ్చి వాటికొరకయి యెం యెక్కువ ధరలయినా యిచ్చు దానికి సిద్ధపడియుండేవాడు. ఇంకా కాకుండా మన జేతపు లాన్న యూరోపులో వుండే సరుకులకు ప్రతి సంవత్సరము న్న కొనకొక్కటేనీ వుంటున్నందున వాటికి అగ్రాధికారము హెచ్చు ధరలను యిచ్చుకలసి వుండేది. యధము జరుగు తూవుండేపుడు యూరోపు ఖండమునకు చాలా వాడల జేతపు కాపు; మన జేతములో వుండే సరుకులకు దొరతనము వారు యిచ్చి జేతాలకు చాలా పంపియ్యలేదు. అందుకల్ల యూరోపులో వుండేవారు మన జేతపు సరుకులకు కొనకొక్కటేనీ యెక్కువ ధరలు ఇస్తామనివాగాని మన జేతములో వున్న సరుకుల ధర మొట్టమొదట హెచ్చిపోయి. కాని, సర్వము చేసే వాడల చాలా లేకపోయిందంతే మన జేతములోకి దిగుతుంటే అయ్యే సరుకులు చాలా కొంచెము పోయినవి. అందుకల్ల మన జేతానికి వచ్చే సరుకుల ధర పెంటనే చాలా హెచ్చిపోయినది.

2. ధరలు ఎక్కిపోవడానికి మన ఇండియా జేతము కల వుండే కారణము లేకంటే—నిరుడు మన జేతములో అనేక పోటులందు నష్టము కలిగియున్నది. అందుకల్ల కృతసాయపు జేతము చాలా తగ్గిపోయినది. మనవాళ్లకు ముఖ్యమయిన ఆహార పదార్థములయిన యిచ్చు విశ్యము గోదములు వండించే భూములు అంతకు ముందరి సంవత్సరములోకంటే 1 కోటి 80 లక్షల ఎకరాలు తక్కువయి యుండెను. అందుకల్ల ఆ పంటలు 6 కోట్లు 75 లక్షల పుట్లు తక్కువయి పోయినవి మన జేతములో సర్కారువారు రూపాయలను హుండి కాగితాలను కూడా చాలా ఎక్కువగా చేయవలసి వుండెను. గనుక మన జేతములో కూడా తిండి కరువులు చాలా తగ్గిపోవడమే కాకుండా రూపాయలన్నీ హుండి కాగితాలన్నీ చాలా ఎక్కువగా వుండెను. అందుచేతనే మన ఇండియా జేతములో కూడా ఈ యేడున తిండి కస్తువుల ఖరీదున్న ఇతర కస్తువుల ఖరీదున్న హెచ్చిపోయినది.

3. ధరలు హెచ్చి పోవడానికి మన జేతములో కొన్ని కొన్ని పోటులందు వుండే కారణములు—యధము జట్టి మన జేతములో వుండే రయలు యంత్రములన్నీ రయలు బట్టన్న చాలా తక్కువయిపోయినవి. క్రొత్త యంత్రాలను క్రొత్త బట్టన్న యూరోపులోనుండి రప్పించడానికి వీలు లేకపోయింది. అందుకల్ల బాగా కంటలు కండిన ఒక జట్టిలోనుండి కంటలు పండిన జట్టిలకు సరుకులను ఎగుమతి చేయడానికి వీలు కాకపోయినది.

నిజపున్న సరుకులు.

మనకు ధరలు ఇంకా ఎక్కిపోయేదాని కొన్ని హేతువులకల్ల అవి అట్లా హెచ్చిపోయెను. ఆ హేతువులు ఏవంటే—ఈయేడాది మొదట వెట్టికప్పుడు పాతకంటలు చాలా మట్టుకు నిలక పడినట్లు తోస్తున్నది. యధ ద్రవ్రాంధ్రము నకు మనపు ర సంవత్సరములో బర్మాలోనుండి కాక మన జేతములో నుండి మాక్రిమే 4 కోట్ల 58 లక్షల 64 వేల పుట్లు

ధాన్యమును అవరదినములన్నీ విండినీ తరజేతాలకు ఎగుమతి అవుతూ వుండేది. యధము జరుగుతూవుండే కాలములో ఆనగా, 1914-1918 వ సంవత్సరములందు ఏటా 2 కోట్ల 84 లక్షల 54 వేల పుట్లు తిండి కస్తువులు మాక్రిమే ఎగుమతి అవుతూ వుండెను. ఆ కాలమునకు మన తిండి కస్తువులు ఇట్లా 8 క ము ను బు కు మాక్రిమే ఎగుమతి అవుతూవుండెను. మునుపటి సంవత్సరములలో కంటే ఈ సంవత్సరములో మొట్టమొదట మన ఆహారపదార్థముల చాలా నిలవవుండేనని దాఖలు చేయడానికి ఇంకొక సంగతి కూడా వున్నది.

వాడలు తగ్గిపోవడము.

మన జేతములో 1899 వ సంవత్సరములో చాలా తక్కువగా వాడలు కలిగినవి. అప్పటికంటే కూడా నిరుడు మనకు చాలాతక్కువ వాడలు కలిగినవి. కాని 1900 వ సంవత్సరములో మన సర్కారువారు చాలామంది నీలను తామే పోషించవలసి వుండెను ఈ 1919 వ సంవత్సరములో అంటే నో వారు పంటలు తక్కువ కుండి మాక్రిమే పోషించవలసి కస్తున్నది. 1918 వ సంవత్సరములో చాలా ధాన్యము నిలక వుండేవాగాని మనకు కంటలు బాగా కండక పోవడముకల్ల చాలాకష్టమవుతుందని మన సర్కారువారు యెందుగానే గ్రహించగలిగినారు.

ధాన్యమును ఎగుమతి చేయడము, నిగుమతి చేయడము.

మన కంటలు బాగా వుండలేదని తెలుసుకోగానే మన సర్కారువారు మన జేతములోనుండి ధాన్యమును ఎగుమతి చేయరాదని వుత్తరువుచేసి మనవాళ్లకేతిండి కస్తువులు సరిగా దొరకేట్టు చేయడానికి ఒక వున్యోగమును ప్రత్యేకముగా నిమించియున్నాడు. ఆవున్యోగమునకి ఆహార పదార్థముల కమిషనరు అవి చేరు. మన సర్కారువారు ఇట్లా చేయడము కల్ల మన ఆహారపదార్థములు బతుకీ జేతాలకు పోవడము చాలామట్టుకు తగ్గిపోయింది 1918 వ సంవత్సరముందు జరిగి నెల మొదలకొని జూలై నెల వరకన్న విద్యుము తక్కువయితర ఆహారపదార్థములు 50 లక్షల 54 వేల పుట్లు ధాన్యము ఎగుమతి చేయబడినది. ఈ 1919 వ సంవత్సరములో మొదటి ఏడు నెలలలోను అవి 2 లక్షల 79 వేల పుట్లు మాక్రిమే ఎగుమతి చేయబడినవి; ఆనగా, నిరుడు ఎగుమతి చేయబడిన మొత్తములో 18 వ పాటు మాక్రిమే ఈ సంవత్సరములో ఎగుమతి చేయబడినట్లు తెలుసున్నా.

విశ్యమున్నో, వాని ఎగుమతి నూటికి డెబ్బయి వ: కున తగ్గింది చేయబడింది అనగా, 1918 వ సంవత్సరములో మొదటి ఏడు నెలలలోనూ 81 లక్షల 78 వేల పుట్లు విశ్యము ఎగుమతి అయింది కాని 1919 వ సంవత్సరములో 21 లక్షల 51 వేల పుట్లు మాక్రిమే ఎగుమతి చేయబడినది. ఇట్లా ఎగుమతి అయిన 21 లక్ష 51 వేల పుట్లులోను 16 లక్షల 92 వేల పుట్లు విశ్యము బర్మా జేతములోనుండి పంపబడినది. కాని మన జేతములోనుండికూడా ఈ సంవత్సరములో ఎగుమతి అయి యున్న విశ్యములో చాలాభాగము సింహళము, స్త్రీయులన్ని నెలల మొట్టమొదట, మోరీను అనే జేతాలకు ఎగుమతిచేయబడినది. అగ్రాధికారములే చాలామంది బ్రతుకుతున్నారు. కొంతధాన్యము ఆరావియ జేతానికి కూడా ఎగుమతి చేయబడడానికి మన సర్కారువారు ఒప్పుకొన్నారు. ఎందుకల్ల సంతే, మన జేతములోనుండి అక్కడికి యాత్రకు కల్గి యుండిన మనవారే. అనీ నీలమున్నాడు. జపాన, బాబా మొదలైన పరజేతాలకు అక్కడివారు విశ్యమును పంపించునని గాని, మన జేతములు అక్కడ లేన గనుక, మన సర్కారువారు పంపించ కూడదని ఉత్తరువుచేసినారు. ఇట్టి జేతాలలో వున్న మన జేతములకు మనము సహాయముచేయడము విధానముకేవల కదా. అందుకల్ల మన సర్కారువారు తమ సామ్యమంత సహాయమున వారికి చేసేయొచ్చారు వారు అట్లా చేయకపోతే అగ్రాధికారము మనవాళ్లు చాలా యెక్కువ యిచ్చుండి కడేవారు. సింహళము నిమయము అప్పనో, మనము అక్కడివాటికొరకై విద్యుము ఎగుమతి చేయకపోతే, అక్కడ వనిపాటులు చేసుకొంటూవున్నవారు చాలామంది మనజేతానికి వచ్చి కూర్చుండేవారు. ఇట్లా మన సర్కారువారు మన తిండికస్తువులు ఇతరజేతాలకు ఎగుమతిచేయకూడదని ఆదం వెట్టిడమే కాకుండా, వాడు అప్రేరియా జేతములోనుండి గోదములను రప్పించియున్నందుకల్ల మనకు ఆహారపదార్థములు ఎక్కువగా దొరకడానికి వీలయినది ఇట్లా వాడు మనకు సహాయము చేస్తున్నాడు. బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారు గోదముల నిగుమతినూర్చి ఏర్పాదియన్న కమిషనరు (అధికారులు) మన జేతానికి కావలసియున్న గోదములను అసలుఖరీదుకే యిచ్చడానికిన్ని ఆధాన్యమును మన జేతానికి తీసికొనివచ్చే ఓడల మూములకంటే చాలా తక్కువకూలినీ పుచ్చుకొనే టట్టున్న ఏర్పాదుచేసి మనకు సహాయముచేసి యున్నాడు. మనసర్కారువారు ఇట్లాటి ఏర్పాదుచేసి మనజేతానికి దాదాపు 9 లక్షల పుట్లు గోదములను రప్పించియున్నాడు; ఇంకా రప్పిస్తూవున్నాడు. వారు ఇట్లా ధాన్యములను రప్పిస్తూవున్నందుకల్లనే వాటిధర ఇంకాయెక్కువకాకుండా నిలిచియున్నది. అట్లా చేయకపోతే అది చాలాఎక్కువయి పోయ్యేది. బర్మాలోనుండి మన జేతానికి విద్యుమును తీసికొనిరావడానికి చాలా

నన్నీ వాడలు లేనందుకల్ల ఏయేపొట్లలో అవిఎక్కువకావలసి వుండెను అక్కడికి కండించడానికి చాలా కష్టముగా వుండెను. కాని యిప్పుడు మన దొరతనమువారు కావలసినన్ని వాడలను సంపాదించి విద్యుమును బర్మాలో నుండి అవి తీసుకొని రావడానికి కిరాయినికూడా పుట్టి 1-8 12 రూపాయల నుండి 5 వేల రూపాయలకు క్రింది వున్నాడు. ఆ విద్యుముననే చేరేచేరే పోటులకు తీసుకొని పోవడానికి కూడా ఇప్పుడు రైలుబండ్లున్న మరొక యె కు కు నులభముగా దొరుకుచున్నది. ఈ సంవత్సరముందు వర్షముకూడా బాగానే కురిసి యున్నందుకల్ల ఇకమిదట మనకు ఆహారపదార్థములు నులభముగానే చాలినంతగా దొరుకుతినని తోస్తున్నది. ఈసంవత్సరము చివరలోగా ధాన్యపు వర్తకము ఎక్కువకలెనే జరుగుతూ వుంటుందని సర్కారువారి నమ్మకమైయున్నది. అందుకల్ల ఇప్పుడు మన ఆహారపదార్థములు సమృద్ధిగా దొరకేట్టు చేయడానికి మనసర్కారువారు పూచీపడనక్కరలేక పోతుంది.

ధరలు.

మన జేతములో వున్న ర ముఖ్యమైన రేవుకట్టలు నులం గున్న వున్నవావులలో మన ఆహారపదార్థముల యొక్క ధరలు హెచ్చు కావడమును గూర్చిని అటువంటి సంగతుల విషయమున్న మన సర్కారువారికి తెక్కలు తయారుచేసి చూపవలసిన డై రెక్టరుగాను బాగా విచారణచేసి యున్నారు. 1914 వ సంవత్సరము జూలై నెలనుండి 1919 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలోగా ధరలు నూటికి 67 వంతున హెచ్చినవి. యూరోపు ఖండముందు ఒక జేతములో అవి నూటికి 284 వంతున హెచ్చినవి. అక్కడవున్న ఇతర జేతాలన్నింటిలోను న్న నూటికి 85 వంతు కల్గున కాకుండా హెచ్చియున్నవి. ఇంగ్లాండు జేతములో నూటికి 107 వంతున హెచ్చిపోయినవి. మన ఇండియా జేతములో ఏప్రిల్ నెలలో నుండి ధరలు ఇంకా హెచ్చిపోయినవ నేమాట నిజమే. కాని మనవీలకు ముఖ్యముగా ఆధారమైయున్న మొరక ధాన్యముల నూటికి నూరుకంటే కూడాధరలు హెచ్చిపోయినవ నేమాటకూడ నిజమేకాని మన అదృష్టముకల్ల ఈ సంవత్సరముందు మనజేతములో మొరక కంటలు బాగావుంటునని తోస్తున్నది. మనసర్కారువారు మనకు కావలసియున్న ఆహారపదార్థములను బయటిజేతాలనుండి దిగుమతి చేయించేటట్లు అవి వీరలకు చువగా అమ్మబడేట్టు కాగ్రక వెట్టుతున్నారు. అట్లాదిగుమతి అయ్యే ధాన్యాన్ని చరకగా అమ్ముడాకి వారు క్రొత్త బాగానును వెట్టి వాటిమీద తగినంత వెనిచారణచేయుచున్నారు. బహువాక్యమందు ఇంతధరకే అమ్మకలసిందని ఉత్తరువు చేయడముకంటే తామేవానిని చరకగా అమ్మించడము ముందని మన సర్కారువారికి తోచినది. ధరలు ఇంతకంటే ఎక్కువగా వుండకూడదని వారు ఉత్తరువుచే ప్రయత్నము తరుగడమున్న ధాన్యమును బహువాక్య అమ్మకండా దాచుకొంటా రేమా అని వారు యోచించి యిట్లా చేస్తున్నారు ఎందుకల్ల రైసె స్పెషల్కంటా బర్మాలోనుండి విద్యుమును ఎగుమతి చేయరాదని వారు వుత్తరువుచేసినందుకల్లనే బర్మా విద్యుముధర యెక్కిపోకుండా వుండెను. వారు ఏర్పరిచిన ధరల తక్కువగానే అమ్మడానికి ఒప్పుకుంటేనే గాని వారు కర్తవ్యలకు రైసెస్ ఇచ్చుకుండా వుండేవారు. రయితుల విద్యుమును అమ్మకుంటే వానిని అమ్మకత్తుడనినీ లేపోతే వానిని బలకుతాన తీసుకొంటామనినీ ఆరయతులకు ఇండియా మొక్క సంరక్షణ అనే చట్టము ప్రకారము బర్మాదొరతనమువాడు తెదరించి వారువానిని అమ్మినేట్టు చేసేవారు. గాని అవి ఇండియాకు వెలుపలవున్న రయితులకు కర్తవ్యలకున్న నం చిధరలు ఇచ్చివారు. గాని అవి ఇండియాకు వెలుపలవున్న నికర జేతములలో వుండే ధరలకంటే చాలా తక్కువయి యున్నవి. రంగూ లో విద్యుపుధర పుట్టి 1-8 80 రూపాయల మొదట కొని 86 రూపాయలవరకున్న ఉన్నది సింహళములో పుట్టి 18 నుమాత 58 రూపాయల మొదట 70 రూపాయల వరకున్న ఉన్నది. బాబాలో పుట్టి 1-8 62 రూపాయలు. నయములో ఆధర నుమాత 70 రూపాయలు. జపానలో 80 రూపాయలు. దీన్నిబట్టి బర్మాలో విద్యుపుధర చాలా ఎక్కువైవున్నట్టుకిన్ని అది యితరజేతాలలోకంటే చాలా తక్కువైవున్నదని కనబడుతున్నది. మన దొరతనమువారు రైసెస్ను ఇచ్చి ఈసంవత్సరముందు మొదటి ఎంమిది నెలలలోను బర్మాలోనుండి మనజేతానికి 58 లక్షల 91 వేల పుట్లు విద్యుమును రప్పించియున్నారు. మన దొరతనమువారు విద్యుపు ధరను ఇట్లాతగ్గించి యుంచినందుకల్లనే మనకు చాలా మేలయినదని క్లుప్తమవుతున్నది. వారు ఇట్లాచేయకపోతే వాని ధర ఇంకా చాలా ఎక్కువైవుండేది అనడానికి సంతకము మిన్నీ లేదు.

ఇకముందు చేయబడిన యేర్పాదులు.

ఆహారపదార్థములకు బయటి జేతాలకు కండినయరాదని యిత మొట్టమొదటిసారి మనదొరతనమువారు వుత్తరువు చేసియున్నారు. ఇప్పుడున్న స్థితికంటెబట్టి వారు ఈలాగున చేసియున్నారు. కాని ఇకమిదటకూడా ఎక్కువకిన్ని ఇట్లా చేస్తూ ఉండడము ముందికాదని వారికి తోస్తూవున్నది. మన రయితులకు చాలా లాభము తెచ్చేకంటలు ఇంకాచాలావు

మన. అవేసంపే, ప్రతి, వేదవేదము మొదలైనవి. ఆహార వాదములను పరశురామ ఎగుమతి చేయరాదని సర్కారు వారు ప్రత్యక్షమైన మన రయితులు మన దేశములో కావలసి వున్నంతమట్టుమాత్రమే అవలంబించుట కుండును.

తక్కిన పొలాలులో ఇప్పుడు ఆహారవదనములను వారు వండిస్తూ వున్నానని, ఎక్కువ సామగ్రిని సంపాదించుకోవలె నని వారు ఆహారాలలో పత్రి, కేరసెంగులు, జనులు మొదలైన వంటలు వండించుకొంటారు. అప్పుడు మనవంటలు బాగా తండకపోతే మనవాళ్ళే కావలసి వున్నంత ఆహారవదనములు. దొరకక పోతే, రయితులు సాధారణముగా మన ఆహారవదనములను ఇవ్వమంటే ఎగుమతి చేసుకోవచ్చునని సర్కారువారు ఒక్కొక్కప్పుడు మన ప్రజలకు కావలసి వున్నంత ఆహారవదనములను వారు ప్రైవేటు పెట్టుకొంటారు. గనుక ఏ సంవత్సరములోనైనా మన వంటలు బాగా వుండకపోయినా గాని మందరి సంవత్సరములో మిగిలివున్న భాగము మనకు వదిలివచ్చి మనకు కరువులేకుండా వుండేట్లు కొంతమట్టుకు సహాయము చేస్తుంది. కాని మన దేశములోనుండి యితరదేశాలకు బియ్యమును ఎగుమతి చేయరాదనే ప్రత్యక్షమైన యిష్టలేదు చేయలేనది మన సర్కారువారి ప్రత్యేకముగాదు. బియ్యపు ధర త్వరగా పెరిగిపోయేట్లు చేయడమున వారి ప్రత్యేకము కాదు. ఇతర దేశాలలోనూ ధరలు తగ్గిపోతేనిన్ని యిష్టమే ఒక్కొక్కసంవత్సరము మనకు వుండే ధర గాక పది రూపాయలమాత్రమే ధర అయి యున్నది గనుక మన దేశములకు ఆహార వదనములను బయటిదేశాలకు పంపించివేయడము అంత లాభకరమైన వ్యాపారము కాదని ప్రాంతీయతారని మన దొర తనమువారి సమర్థముయ్యున్నది. ఇకమిదట ధరలు తమకు తామే తగ్గిపోతేనేగాని లేకపోతే, మనకు ప్రాంతీయముల పండితములను మన సర్కారువారు బియ్యముని గాని గోడు మనుగాని బయటిదేశాలకు పంపించి వేయకుండా వుండేట్లు చేయడానికి నిశ్చయము చేసుకొన్నారని. మన దేశములో ధరలు యంతా తగ్గింది వుండడము ఆగత్యమయ్యివుంటే, వారు మనకు ప్రాంతీయముల వండితరువార కూడా మన భాగ్యము బయటిదేశాలకు పోకుండా వుండేట్లు చేయ నిశ్చయించుచున్నారు.

ధరలు ఇప్పుడు చాలా ఎక్కిపోయి వుండడమువల్ల కొద్దికాలగాళ్ళకు చాలా యిబ్బందిగా వున్నానని మొత్తాన మన దేశానికి మేలే అయియుండడమైనది మనము భావించుచుకొనలేము. ఇది లాభనష్టములతో సంబంధించిన విషయమయి యున్నది. మనము మన దేశానికి ఇతర దేశాలలో నుండి తెప్పించుకొనే సరుకుల ధరకంటే మన దేశములో నుండి ఆదేశాలకు పంపించిన సరుకుల ధర ఎక్కువయి యుంటే, మన దేశానికి మొత్తాన ఎక్కువలాభము వస్తుంది. మన దొరతనమువారికి వచ్చియున్న లెక్కలను పరిశీలించి చూస్తే, యధికాలములో మన దేశానికి మొత్తాన లాభమే దొరికిందని కనబడుతున్నది. 1919 న నవంబరు 1914 న సంవత్సరము వరకున్న 5 ఏళ్ళలో మన దేశములో ఏటా 8⁷⁸/₁₀₀ కోట్ల కొత్త వాడెములు కావలసి వుండెను. 1914 మొదలు 1918 వ సంవత్సరమువరకు వున్న 5 ఏళ్ళలోను మనదేశానికి ఏటా 22⁸/₁₀₀ కోట్ల కొత్త వాడెములు కావలసివుండెను. యధానిశ్చయించి పోయిన 5 సంవత్సరములలోను మన దేశములోనికి దిగుమతి అయివున్న సరుకుల ధర కంటే మన దేశములోనుండి ఎగుమతి అయిన సరుకుల ధర ఏటా 28 లక్షల రూపాయలు తక్కువైవుండెను. మొత్తాన మన దేశము ఇతరదేశాలకు ఋణపడిపోయినట్లుయినది. అయితే యధ్యక్షుడు ఆరంభమయిన తరువాత వచ్చిన 5 ఏళ్ళలోను మన దేశములోనికి దిగుమతి అయిన సరుకుల ధరకంటే మనదేశములో నుండి ఎగుమతి అయిన సరుకుల ధర ఏటా 20⁹/₁₀ కోట్ల రూపాయలు పెరిగిపోయినది. ఇందువల్ల పరదేశాలలో మన దేశానికి ఏటా 28 లక్షల రూపాయలు ఋణ పడుతూ వచ్చినవి సమస్తమవుతున్నవి. మన మామీదిన లెక్కలను పరిగణించినచో తెలియజేయక పోవచ్చును. అటువంటి హెచ్చుతక్కుములు వుండడానికి వేరే కారణములు కూడా వుంటే వుండవచ్చును. కాని వాటిమూలమున యధికాలములో మన దేశానికి మొత్తాన లాభము కలిగినట్లే వోచూపున్నది. కాబట్టి మన దేశములో పండిత వంటలను ఎక్కువధరలు ఎక్కువమున్నా వస్తూవుంటేనున్నా, మన దేశములోనికి దిగుమతి అయ్యేసరుకుల ధరకంటే మనదేశములోనుండి ఎగుమతి అయ్యేసరుకుల ధరలు ఎక్కువై వుంటేనున్నా, మన దేశములో వున్న కొంతమందికి కొంతకాలము వరకు యిబ్బంది కలిగినాగాని, మొత్తాన దేశానికి మేలే అని మనకు మనవచ్చును. ఇట్లా యిబ్బంది కలిగేవాళ్ళు కూలిపనులు చేసుకొనేవాళ్ళున్న కొద్దికాలమువారు మాత్రమే అయి యున్నట్లు కనబడుతుంది. కరువుసాయపుతములు చేసుకొనే రయితులకు అదిమంచి కాలమే అయివుంటుంది. ఇదివరకు మన రయితులు చాలా లీడవాళ్ళే వుండినందువల్లనే వాళ్ళు తమ పిల్లలకు చదువుచెప్పిం

కోయంబుత్తూరు అగ్రికల్చరల్ కాలేజి దొరతనమువారి ప్రకటనము.

ఈ కళాశాలయందు చదువగోరు విద్యార్థులు, ఉన్నత పరిశీలకులు ఉత్తీర్ణులైనవారు కారని దొరతనమువారికి తెలియజేయుచున్నది. వ్యవసాయ కౌశలు, ముఖ్యముగా ఉన్నతతరగతులను, వృద్ధిచేయలేనవన్న అభ్యర్థులకు విద్యార్థుల విద్యాపరిమాణమును అధికము చేయలేదు. కళాశాల విద్యా విధానమును సంస్కరించవలెను. ఈవిషయమై విచారణచేసి దొరతనము వారికి సలహా లొసంగుటకు క్రిందివాని యొక సంఘముగా నేర్పరచుకొనించడమైనది.

ఆర్. సి. పుట్టెగారు ఎం. ఏ. ఆర్టిస్ట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్—అభ్యర్థకుడు.

గౌ. రావుబాదకు సి. కె. రామమూలచారిగారు, గౌ. రావుబాదకు టి. బాలాజీరావు నాయకుగారు, హెచ్. ఛాంపియన్ గారు ఎం. ఏ. రెకరెండు ఎస్.డి. బాదక, కావలి—సభ్యులు.

ఈ కమిటీవారికి తగినసహాయ మొసంగ అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరుగారు ప్రార్థించుట. రాజీవు సంవత్సరం జాకెనెలలో కళాశాల తెరువునపుడు ప్రాంతీయతల సమయంలో లేవలేనది దొరతనమువారి అభిప్రాయము గాన, జనవరి 1 తేదీలోగా ఈ సంఘమువారు తమ నివేదికమును ప్రకటింప ప్రార్థించుట.

కాటకనివారణము.

రెవిన్యూలోర్డువారి ప్రకటనము. కాటకనివారణార్థమై మన లొసంగుట, ఉత్తరముగా భవ సహాయ మొసంగుట మొదలగు వచనములను సమైక్యముగా మన యాక్రిందపేర్కొనబడిన ప్రజలముందు చేయబడినది. గంజాముట్లా ఉత్తరభాగమున (1) గుమ్మ నూర్ తాలూకా (2) ఉడయగిరి ఏజెన్సీలోని చొక్కపాడు ఖండము (3) కల్లికోట, అటగడ, బిడి, పాలూరు, ముచ్చ, కొనాన ఎట్టెట్ల యందు సెప్టెంబరు మాసమున 6 వ తేదీ మొదలు 27 వ తేదీ వరకు 4 వారములు యిం దీక్రింద వివరించినవిధముగా సహాయ మొసంగబడినది.

సెప్టెంబరు 1 మొ. 6 తే. వరకు	94711	144851
6 ,, 18 ,,	54945	95746
18 ,, 20 ,,	54875	92991
20 ,, 27 ,,	54689	91846

అగ్రికల్చరల్ కాటకనివారణార్థమై 21 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టబడినది. సెప్టెంబరు, అక్టోబరు మాసములందు సుమారు 12 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుకావచ్చును. ఈవిషయమై తగినసలహా లొసంగుటకు ఛాయెక్ కమిషనర్ గా రాజిల్లాయందు సర్కారులు చేయబడుచున్నాయి.

కృష్ణాజిల్లా నడిగామ తాలూకా యందునుద బరగుచున్న సహాయముల గతమాసము 16 వ తేదీనుండి నిలువబడినది. సెప్టెంబరు నెల 18 వ తేదీవరకు కోజుకు సుమారు 450 మందికి సహాయ మొసంగబడినది. సుమారు 26000 రూపాయలు యావిషయమున ఖర్చుచేయబడినది.

శ్రీ గోఖలే నాటకసభ — బ్రాహ్మణకొమారు.

బ్రాహ్మణలో ఈనెల 18-వ తేదీ శనివారము

సత్యహరిశ్చంద్రియము

రూపకసభాకారములో యగు బ్రహ్మకీ నాటకసభ రావుగారు హరిశ్చంద్రియ సాత్రము ధరింతురు.

బ్రహ్మాండం సుబ్బారావు, ప్రెసిడెంటు.

చుకోలేకపోయి ముది కరువుసాయపు వర్షములను నేర్చుకోలేకపోయి వుండినారు. మన రహితాంగము ఎక్కువ భాగ్యవంతులైతే వాళ్ళు బాగా చదువుకొని మంచి వ్యవసాయపు వర్షములను నేర్చుకొనగలవారవుతారు. వాళ్ళు అట్లా నేర్చుకొంటేనే ఇంకా ఎక్కువభాగ్యవంతులు కాగలుగుతారు. ఇప్పుడు ధరలు పెరిగిపోయేందువల్ల మన దేశానికి చిట్టచివరకు మేలే కలుగుతుందో లేక కీడే కలుగుతుందో రూఢిగా చెప్పడము ఎవరికినీ సాధ్యముకాదు గాని, లోకమందంతా లెక్కలేని బాటలను తెచ్చియుండిన యిప్పటి యధ్యక్షులు మన దేశానికి మొత్తాన మేలే కలుగవచ్చునని మనము ఇకమిద సమ్మతించుచున్నాము.

బంగారాదేశపు తుపానువలన గలిగిన నష్టములు.

బంగారా ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రకటనలోని మరి కొన్ని వివరములు:— వంటల విషయమున గలిగిన నష్టములంతట నొకేరీతి నుండలేదు. ఖల్వా మండలముందలి వంటల కెక్కువ నష్టము గలుగలేదు. ఫరీదుపూరులో తిరిగి వంటనష్టము వచ్చినది. దక్కా మి మెన్సింగులలోని నష్టము చాల తక్కువ. ప్లాని కాధి కారులు వెంటనే ప్రజలకు తగిన సహాయ మొనరించు నిమిత్తము ఎవరికెంత నష్టము సంభవించినదియు కనుగొనుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. సర్కారువారు నష్టముల వివరములను గుండుటను జూచి వెంటనే అక్టోబరు 1-వ తేదీన నష్టములైన మండలములలోని ప్రజల కాయండలాధి కారులు తగిన సహాయ మొనరింపవలయు నని యీ ప్రత్యక్షమైన సందర్భం. ఆ ప్రజలకు తగినంతభాగ్యము సంపాదననని నిమిత్తమైన డైరెక్టరుగారికి తెలుపబడినది. కొందరికి భవసహాయమును కొందరికి కష్టసహాయమును, కొందరికి ఋణసహాయమును కొందరికి వ్యవసాయ సంగంధముల గుఱుముల సహాయమును, గృహములను దురలగింపించు కొను వారలకు భవసహాయమును, కరువుల కొనకొక్క వారికినూ ఋణ సహాయమును, ఇండ్లకు కట్టుకొనుటకు కలపము, బర్మాబియ్యము సరఫరాయును, వైద్యసహాయమును చేయుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. జమిందారులకు తమ రైతులకు చేరవైనన్నివిధముల సహాయము చేయగోరువదిరి. సెప్టెంబరు 1-వ తేదీన సామగ్రి వచనము చేయబడినది. ప్రాంతీయములను నిమిత్తములను చేయబడినది. రాష్ట్రమునకు గలిగిన మొత్తము నష్టము యధార్థముగా ఎంతయన్నచో ఇప్పుడు తెలియదుగాని కొంతమేలు మాత్రము గన్పించుచున్నది. మరిమాదు వారములైన వెనుకను తుపాను సంభవించియుండిన అప్పటికి మంచిపంట వశమొనడి "అమక" చేసంతయు చెడియుండును. అంతియగాక వాంటు రాజధానియంతటను గూడ తృప్తికరముగా వుండెను. అంతియగాక వెక్కు గృహములు వదిలిపోవుటలన నదివరకు పనిలేకయుండిన మాలివారలకు వాగుకు పనిగలిగినది. సెప్టెంబరు నెలాఖరునకు అక్టోబరు నెలారంభమునకు బర్మాబియ్యము తరమిరముగా వచ్చునట్లుదివర కార్థంబు తెలుపబడినది.

వంగరాష్ట్ర ఆశ్రమ వారక సంఘము.

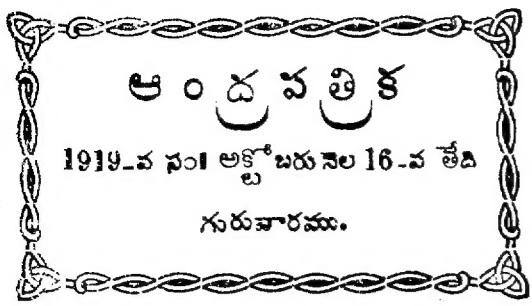
ఆనంద్ నురేంద్రనాథ బెంట్లగారి యాజమాన్యమున వంగరాష్ట్ర ఆశ్రమ వారక సంఘమువారు సమావేశమైరి. జనరలు కలెక్టర్ బి. చక్రవర్తిగారు వివిధప్రజావర్తకములకగిన ప్రతినిధులు తమ రిపోర్టుల సందర్భం తెలియబరిచిరి. జిల్లా కమిటీలు, ప్లాని కల్చ కమిటీలు ఏర్పాటులు అవచ్చుటకు సహాయము చేయబడుచున్నది. అన్నిచోట్లను గూడ నీ కమిటీలు సర్కారు ఉద్యోగియలతో కలిసి పనిచేయుచున్నవి. విషయముల మొదలగునూ కేర్పరచిన సంఘాపనలకు గూడ నీ కమిటీవారు సహాయ మొనరించుచున్నారు. దాక్షిణ్య సర్వాధికారిగారి యాజమాన్యమున వైద్యసహాయ మొనరింపబడుచున్నది. కమిటీగారు లక్షాపది యేడువల రూపాయలను జరుచేసిరి. చిన్ని కమిటీలకు దబ్బును వంతులయేగాక బర్మా బియ్యమును, మడుకబట్టలను గూడ కొనుబడి నెల కంపుటకు వారు నిశ్చయించిరి. చిన్ని కమిటీల కంపుటకు సామగ్రి వైద్యసహాయమున తుపాయాగింపబడును.

పుడుకోట్లలో స్థితి:— ఉత్తరదక్షిణభాగములు

రెండిటియందును విషవర్షమును కలరామును గూడ కలవు. ఉత్తరభాగమున ఈ నెల 8 మొదలు 18 వరకు 6 కోజుల విషవర్షము 9 లోకి సోకినది. ఇద్దరు చనిపోయిరి. ఈనెల 2-వ తేదీ మొదలు 14-వ తేదీవరకు కలరా యిద్దరికి సోకినది. ఒకడు చనిపోయెను. స్పాంటికుమ 5 గురికి సోకి యిద్దరు చనిపోయిరి.

కనిగిరి డి|| ము|| కోర్టులో

O. P. No 27 of 19
కంతుకూత తాలూకా మాలెకొండాయుడు మాలె గ్రామకాపరముడు గోకు వోనియ్య చనిపోయినందున అతని ఎట్టెట్టుకు సంబంధించిన బాటలముగాను అతని భార్య గోకు లక్ష్మయ్య వారసు సర్టిఫికేటుకొరకు పిటిషను దాఖలు చేసుకున్నది. ఈ విషయములో యెవరికయినా ఆక్షేపణ యున్నయెవల వారు స్వంతముగా గాని ప్రిడరువ్వారా గాని 11-11-919 తేదీ వాటికి తెలుపుకోవలెను.
వెల్లూరు రామకృష్ణయ్య
(1887) ప్రిడరు.

అంత్యరంగము.

జాయింటుకమిటీ విచారణపు తుదిరంగమున సాక్ష్యమిచ్చుచున్న వాటిలో, ప్రజాశయ వత్తుచున్న లక్ష్యసంఖ్యకులని జెప్పవచ్చును. ఇండ్లో బ్రటి షు సంఘము వత్తుమున సర్ జాన్ హ్యూవెల్లు గారును, మిషనరీల వత్తుమున జనరలు బూతు లక్ష్మణగారును, రాష్ట్రప్రభుత్వముల వత్తుమున సర్ మైకేలు ఓడ్యయ్యగారును ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సభ వత్తుమున సర్ విలియం డ్యూకు మొదలగు వారును సివిలు సర్వీసువారి వత్తుమున సర్ మక్రే హమిక్కుగారును, ఇండియా ప్రభుత్వవత్తుమున సర్ థామసు హాలెండు మొదలగువార లీమారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వవత్తుమున సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారిదివరకు రెండుమార్లు సాక్ష్య మిచ్చియుండిరి. ఇది చాలదో యనునటులు, వారు మరీయొక వరి విచారించబడిరని రూటరు డెలెపు చున్నాడు. మాంటాఫర్డు విధానపు సూచనలను సంకుచితపరుపనెంచెడి మెస్టరుగారు పదే పదే సాక్ష్య మీయవలసిన అగత్య మేమి గలిగెనో తెలియదు. సర్ శంకర్ నాయరుగారియభో యెడి సాక్ష్యజలిమిని తగ్గించ నుద్దేశించబడనేమో తెలియదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమున బాధ్యత నీ సమయమున ప్రవేశ పెట్టుటకు, ఇండియా ప్రభు త్వమువా రంగీకరింపలేదనియు, సామ్రాజ్య శాసనసభలో వరిపాలనానుభవము లేని సభ్యు లధిక సంఖ్యాకులుగ నుండురని వారు భయపడు చున్నారనియు, మెస్టరుగారు బలికిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వమున ప్రజలకు బాధ్యతను గాని కలుకు బడినగాని, ఒకగుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమున కేమూత్ర మిష్టములేదని స్పష్టపడుచున్నది.

అధికారవర్గపు దుర్గము రాష్ట్రములందు బలహీనమయినను, కేంద్రప్రభుత్వమునందు దానిని నురక్షితముగ కాపాడవలెనని మెస్టరుప్రభుత్వము విశ్వప్రయత్నముల గావించుచున్నాడు. సర్ థామసుహాలెండుగారు, వర్తమాన ప్రజాశయము గావించబడ గూడదని నిశేధించియుండిరి. కలనల్ ఎలియట్ గారు, వైద్యశాఖ ప్రజల వరము గా గూడదని, నోక్లి వక్కాణించిరి. ఈశాఖ ప్రజల వరముగనో, ఉన్నతోద్యోగులనేకులు తమ కను లను చాలించికొందురట. వైద్యశాఖలో యూరపి యనులు ప్రవేశించుట దుస్తర మగునట. వీరి బెదిరింపు, సర్ మైకేలు ఓడ్యయ్యగారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వము స్థాపితమగుచో, సివిలు సర్వీసువారు కనుల చాలించికొందురని తెలిపిన బెదిరింపునకు, తుల్యముగ నున్నది. ఇటుల భయపెట్టువారిని, ఉద్యోగములలో నసలే ప్రవేశ పెట్టుకొనకుండుట, సమంజసము. వీరి స్థానములను సమర్థు లగు భారతీయు లనేకు లాక్రమింపగలి యుందురు. భారతీయోద్యోగుల క్రింద, ఆంగ్ల్యాభివృద్ధి కవ కాళ ముండనేరదట. వంగదేశములో వ్యాపించిన మన్య జ్వరమును గాని, హిందూదేశమునందు స్థిర నివాస మేర్పరచికొనిన ప్లేగువ్యాధిని గాని, లక్షల కొలది ప్రజలను మ్రింగివైచుచున్న విషజ్వరమును గాని, దేశము నింకను సంక్షోభ పెట్టుచున్న నితర సాంక్రమిక వ్యాధులను గాని, పారద్రోలుటకు

ప్రస్తుత మెట్టి దృఢప్రయత్నములు పలుకబడెనో, అవి ఎంతవరకు ప్రజలకు శాంతిగలిగించెనో, జాయింటుకమిటీవారు కనుగొనుచో ఎలియట్టు గారి వాక్యముల యాదార్థ్య మపుడు తేటపడును.

సింహావళిపుగారికి జవా బిచ్చుచు, సమర్థు లగు భారతీయభివృద్ధులు చాలమంది గలరనియు వాగ్దాంధ యూరపియనులు కనిజేయుట కంగీకరిం తు రనియు, ఎలియట్టుగా రంగీకరింపవలసినవచ్చెను. మాంటాఫర్డు విధానమునకు మూలకారకు డగు, లయనల్ కర్టిసుగారు సాక్ష్య మిచ్చుచు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సమర్థించి, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము స్థాపితమని చెలిపిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వములకు, ప్రత్యేక కోశములుండుట అవసరమని వీరిమతము. సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారిని సమర్థించుటకు, కర్టిసు గారు తోడగుట విచిత్రము. కర్టిసుగారి సూచన కొనసాగుచో, రెండు ప్రభుత్వములను కలయిక సాధ్యపడక, నిరంతరసంఘర్షణమున కెడము గలు గును. సక్రమాభివృద్ధి కవకాళ ముండక, పోరాట ములతో కాలము గడచుచుండును. సివిలు సర్వీసు వారి వత్తుమున ఇదివర కనేకులు సాక్ష్య మిచ్చియే యుండిరి. కార్యదర్శిసభ, ఇండియా ప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వముల వత్తుమున సాక్ష్యమునైకొన బడుచుండ, సివిలు సర్వీసువారి వత్తుమున ప్రత్యే కముగ సాక్ష్యము నైకొనవలెనట, సహేతుక ముగనుండదు. అయినను, ఇండియా ప్రభుత్వము వారివిషయమై, ప్రభుత్వ కార్యదర్శికి తెలుపగ, జాయింటు కమిటీవారు జ్యోక్తి, సిమ్ అను సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల సాక్ష్యమును తీసికొనుట కంగీ కరించరట. సంస్కరణ విమూలగు వారిసాక్ష్య మింత విస్తారముగ తీసికొనబడుచుండ, ప్రజాశయ ములను నిరూపించగల కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు త్యల్ప ప్రాతి నిధ్యమొసగుట, వత్తు పాతమును సూచించుచున్నది. ఆంగ్ల దేశమునం దిప్పుడు హస్సేను ఇమాము, బిషినచంద్రపాలు, రంగ స్వామి అయ్యంగారు మొదలగు ప్రతినిధుల సాక్ష్యము నైకొనుటకు, జాయింటు కమిటీవారేల బూనలేదో తోచుచున్నది. జాయింటు కమిటీవారి విచారణ రానురాను హాస్యకథనము క్రింద వరిణమించుచుండుట శోచనీయము.

వెనుకకు నడుచుట

ప్రపంచ మంతయు ముందంజవైచుచుండ, ఇండ్లో బ్రటి షు సంఘభిమానులు, వెనుకంజ వైవ బ్రయత్నించుచున్నారు. నెప్టెం బరు మా స పు "వైట్టిస్తుసెంచరీ అండు ఆపు"రను మానవత్రి కలో సర్ ఎలియట్టు కాల్యిన, జస్టిసు మార్షలు అను వారలు వ్యాసములను వ్రాసిరి. ఉభయమును, ప్రాచ్యదేశముల సత్వరాభివృద్ధి గూర్చి, వె ఆ గొందుచున్నారు. కాల్యినగారు, హిందూదేశము గూర్చియే ప్రత్యేకముగ చర్చించిరి. మాంటాఫర్డు విధానము వీరికి విప్లవమువలె గ స్పట్టు చున్నది. సంస్కరణముల గావించవల దని హెచ్చరించుచు కాల్యినగారు అసంబద్ధ మగు వాక్యముల నిటుల వ్రాసిరి:

"హిందూదేశము నన్ని వత్సరములవర కయి నను నిప్పటివలనే నేలుచుండవచ్చును. జర్మను ఉపద్రవము సమసినది. రుష్యను ఉపద్రవ ముడు గంటినది. అందుచేత మనము నెమ్మదిగ యోగింప వచ్చుచు. మన యధికారములను కోల్పోయిన దప్ప, రాజద్రోహుల నెవరినయినను నులభముగ నడచివేయవచ్చును."

వైవాక్యముల బట్టి దేశము నుపద్రవ మెదు రొనినపుడు, సంస్కరణముల నొసగవలెననియు,

లేనిచో నక్కర లేదనియు ధ్వనించుచున్నది. కాల్యి నుగారి వాక్యములు, రాజద్రోహుల కెంతయేని ప్రోత్సాహము గలిగించవచ్చును. ఇటువంటి వాక్య ములవలననే, లేనిపోని యశాంతి ప్రబలుచుండును. ఇట్టి యభిప్రాయములనే, మార్షలుగారును వెలి బుచ్చుచున్నారు. ప్రాచ్యదేశములకు, స్వవరిపాల నము వనికరా దని వీి యభిప్రాయము. ఇండ్లో బ్రటి షుసంఘ సభ్యు లెంత యరచినను, వారి వాక్యములను వినెడివారి కాలమున నెవరును లేరు. ఆంగ్లదేశమునందు, హిందూదేశమునకు స్వవరి పాలనావ్రదాన మవసర మని, అధికసంఖ్యాకు లంగీకరించెదరు. కాని, వివరములలో మాత్రము భేదాభిప్రాయములు సహజముగ ప్రబలియున్నవి. కాల్యినప్రభుత్వముల ప్రయత్నములు, నీటిన మును గుచు, గడ్డిపోచను చివర కాధారము జేసికొన నెంచువాని యత్నములవలెనే, వ్యర్థములు గాక మానవు. అట్టివారితో కలసి వ ని జే యు చున్న, కొందరు బ్రాహ్మణేతరసాధుల స్థితి మిగుల దయ నీయమగుచున్నది.

పంజాబు విచారణసంఘము

ఈ సంఘమువారు అక్టోబరు మాసాంత మున ఢిల్లీలో గూడుదురనియు, ఎట్టి సాక్షులను విచారింపవలెనో సంఘమువారే నిర్ణయింతు రనియు, విచారణ బహిరంగముగ పలుకబడినను అధ్యక్షులు తలచుచో క్రజల త్తేమము కొరకు విచారణను ర హాస్య ము గ జరుపవచ్చుననియు, ప్రచురింపబడినది. ఈ సంఘమునకు, హంటరు ప్రభువు అధ్యక్షులు. న్యా. రాన్ కిను, గౌ. రైసు, మేజరు బారో, సర్ చిమకలాల శతల్ వాడు, సర్దార్ సాహిబ్జాడా సుల్తాన్ అహమ్మద్ ఖాను గార్లు సభ్యులు మొదటి నియామకమున డాక్టరు సప్తూగారు సభ్యులుగ గలరు. వీ రొక్కరియూడే ప్రజలకు విశ్వాసము గలరు. వారు సభ్యులుగ నుండుట కంగీకరింపకుండుటచే, సంఘనిర్మాణము నెడ ప్రజల కిప్పుడు విశ్వాసము గలుగనేరదు. గౌ. స్పిక్టరుగారును, గౌ. పండిత జగద్ నారాయణ గారును కూడ, నిపుడు సభ్యులుగ జేర్పబడిరి. పండిత జగద్ నారాయణగారిని జేప్పుట లాభకర మనుటకు సంది యము లేదు. కాని, కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసంఘముల వత్తుమున నొక్క సభ్యుని నైనను జేర్చకుండుట చోద్యముగ నున్నది. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, సర్ శంకర్ నాయరు మొదలగు భారతీయప్రముఖు లను సభ్యులుగ జేర్చుటవలన, ప్రజలలో విశ్వాసము బెరుగెడిది. ఆంగ్లదేశమందలి డెయిలీ న్యూసు మొదలగు వత్రికలు, విచారణ సంఘనిర్మాణము నాక్షేపించుచున్నవి. మరి యొక చాలతుసంఘ ముగ నీ సంఘము వరిణమింపకుండ నుండు గాక యని గోరుచున్నాము.

బిషిన చంద్రపాలుగారి సమయస్ఫూర్తి.

ఔమ్మె ఆఫ్ ఇంయా వత్రికకు లండను విలే ఖకు డిటుల వ్రాసెను:

"ఆంగ్లదేశమం దంతటను, హిందూలర్లు వరిశ్రామిక పట్టణములకు వెడలి ప్రజల సమావేశ ములలో నుకన్యసించుచున్నారు. బ్రదర్ హుడ్లు కాంగ్రెసు సభలో సర్ హారి జాన్స్టను గారు సామ్రాజ్యము, భౌతిత్వముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. "నేటిపు" జాతులలో భారతీయులనుకూడ, వారు తెలివి తక్కువుగ జేర్చిరి. 'ఆఫ్రికా, మలయా, ఇం డియా దేశములలో, జేహదార్థ్యమునందును, ధన మునందును, విద్యయందును శ్వేతజాతులతో సమానముగ నభివృద్ధిజెందుచున్న నేటివులను సామ్రాజ్యమునం దెటుల నుంచనగునను సమన్య

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

దీపావళి పండుగ.

ఆంధ్రులందరూను తమ శక్తివంచనలేక కండుగదినమున బందరు జాతీయకళాశాలకు కానుకల సమర్పించి, ఆంధ్రమారను పూజించ బ్రార్థితులు.

మనల నెదుర్కొనుచున్న దని వారు తెలిసిరి. ఈ వాక్యములకు భారతీయులనేకులు అసమ్మతిపాపిరి. సర్ హరీగారు కూర్చొనిన పిమ్మట, బిషివ చంద్ర పాలుగారు వేదిక నెక్కి, గంభీరమగు వక్రత్వముతో భారతీయులను నేటిపు జాతులందు జేర్చినందులకు, తీవ్రముగ ఖండించిరి. బ్రటను దేశము హిందూ దేశమునకు మేలు జేసిన విషయమును వారంగీకరించిరి. 'మాకు కృతజ్ఞులు కందని మిరడుగ నంతవరకు, మేము కృతజ్ఞత పాపితిమి. కాని, మీరు నిష్కర్ష గ కోరునపుడు, మీ వాక్యములకు విమర్శించవలసి వచ్చుచున్నది.' అని పాలుగారు నివేదించిరి. సర్ హరీ జాకస్తనుగా రీ సందర్భమున వివేకము జాపలేదనుట స్పష్టము.

అగ్నికుల క్షత్రియ మహాసంఘము, బందరు.

ఈ సంఘపు 1918-19 సంవత్సరపు నివేదికము ఉత్పాదనా జనకముగ నున్నది. ఈ సంఘము వారు అగ్నికుల క్షత్రియ మహాసంఘా తీర్మానములను కార్యరూపమున బెట్టుటకు బాగుగ కృషి పలికిరి. ఈ సంఘాభివృద్ధికి, ప్రసంగి వెంకట రంగయ్యగారి కృషియే, ముఖ్యకారణమని తేలుచున్నది. వీరు అగ్నికుల క్షత్రియ హస్తలను చేరుతో నొక భవనమును కట్టించి యిచ్చుటయే గాక, దాని ఆవరణలో నావికాపాఠశాలకు ఒక భవనమును ఆయుర్వేద పాఠశాలకు ఒక భవనమును రీ వేల రూపాయల వ్యయముతో కట్టించిరి. శివగంగతాలూకు 30 ఎకరముల భూమిని దానమొనంగిరి. వీరివలెనే, మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యంగారును అధిక ధనసహాయము జేసిరి. ఇంకను సహాయముజేసిన ప్రముఖులు వలుపురుగలరు. ఈ సంఘమువారు స్వసంఘమున విద్యవ్యాపివ జేయుటకు వ్యక్తిగతంగా కృషి సలుపుచున్నారు. అందలి వివరములనన్నిటిని ప్రచురించుట కిప్పుడు తావు జాలదు. ఈ క్రయత్నములు సఫలమై, అగ్నికుల క్షత్రియసంఘము ఆంధ్రసంఘమునకు బలమొనగునని విశ్వసించెదము. ఒక్కహితమును మాత్రము, కార్యనిర్వాహకు లనుసరించవలసియున్నారు. సాహిత్యవిద్యను మాత్రమే, బాలురకు నేర్పుచోలాభ మేమాత్రము గలుగదు. కులవృత్తికి తగినటుల ప్రోత్సాహమొసగెడి కార్మికవిద్యగూడ సాహిత్య విద్యతో బాలు గలపుచో, సంఘమున కెంతయేని మేలు గలుగును.

17-వ అక్టోబరు

రేపటిదినమున, తుర్కీవిభజనముగూర్చి తమ యనంగీకారము జూపుటకు హిందూ దేశమునందన్ని భాగములందును, మహమ్మదీయులు ఉపవాస వ్రతము బూని ప్రార్థనల గావించెదరు. చెన్నపురి గూడ యిందు పాల్గొన నున్నది. మహమ్మదీయుల మనములు, తుర్కీ సమస్యగూర్చి, కలవరపూరితములగుటలో నాశ్చర్యము లేదు. తుర్కీ సుల్తాను, వారికి మత గురువగుటచే, సుల్తాను వలుకుబడి తగ్గుట మహమ్మదీయులకు మిగుల సంతకముగ నుండు ననుట నిశ్చయము. గాంధీమహాశయుని ఉద్బోధనము ననుసరించి, హిందవులు గూడ

రేపటిదినము మహమ్మదీయ సోదరులకష్టముల గూర్చి సానుభూతి కనుపరచెద రనుటకు సంది యము లేదు. కాని, ఉభయసంఘములును శాంతి భావముతో మెలగి, అల్లరుల కడమియక, ఆంగ్ల క్రభత్వమువారికిని, సంఘసభవారికిని తమ భావ తీవ్రత నెఱుకరచి, కార్యసిద్ధులగుట ధర్మము.

సమాధానము.

డాక్టరు భోగరాజు వట్టాభి సీతారామయ్య పంతులగారు మాటలు ప్రసాది:

"ఆంధ్రకర్తవ్యముకొ 13 వ తేది సంచికయందు, కృష్ణాకర్తవ్య గతవార్త సంచికయందు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల గూర్చి గో. వెం. కృష్ణారావుగారిచేత్రాయబడిన వివరములు చాలితిని. కళాశాల వార్షికోత్సవ సందర్భమున 800 ఆహ్వానములు ఆంధ్రమున, 20 ఆంగ్లమున ఆహ్వానింపబడి, ఆంధ్రకరులకు విభిన్నముల నివి కంఠబడగ, మిగిలి నవిగొద్దియూ తెలుగుని తిట్టిన అయిన కారణమున కొద్దియందికి బంతుబడియుండెను. ఇట్లు ఆహ్వానములు కార్యరీతికయను, కళాశాలాభ్యుత్థాని నివేదికయను, వారాయణమూర్తి పంతులుగారి యుక్త్యాసమాన, ఇరవీయ ఆంధ్రమున నీ యున్నరని ఈసందర్భమున దెలుపుచున్నాను. కొంతమంది కక్షిగ్ల మాత్రము ఆంగ్ల ఆహ్వానములు వారి గజ్యక కనుకూలముగ నుండునను అపహేళనల గురుస్తా కొన్ని కంపిటులు గూడ తెలియరచుచున్నది."

పి. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు, యం. బి. వి. యన్.

వీరు, వైద్యకళాశాలలో శారీరక శాస్త్ర ప్రధానో పాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరిని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతోషించుచున్నారము. వీరు ఆంధ్రులు. ఈ యున్నతవదనిని బడయుటకు, ఆంధ్రులలో వీరే క్రథములని తెలియుచున్నది.

హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు.

'మద్రాసు మెయిర్' ఈవిషయమై నిన్నటికత్తియందొడ్డు ప్రాయుచున్నది:— ఇండియా కోర్టుదర్శి, చెన్నపురి హైకోర్టునుండి రెండు తెంపరి న్యాయమూర్తి పదవులకు కార్యక మొర్చిరని తెలియజచ్చుచున్నది. వీరిమన న్యాయస్థానమున 4 వ హిందూ న్యాయమూర్తి తేర్చబడెను. ప్రస్తుతము గా. నరసింహయ్యగారు, తేమగిరి అయ్యగారును కార్యక న్యాయమూర్తులుగా అమ్మారు. ఇప్పుడు న్యాయమూర్తి కమారస్వామి గాత్రుగారు కార్యతము చేయుచుండిరి. సర్ జాజ్ వాలిన్ గారు సెలవును దుండుటచే జరిగినమార్పుల యందు న్యాయమూర్తిగా ఆప్టచేయుచున్న పి. కృష్ణకాగారు కార్యతము చేయుచుండెదరని నమ్ముచున్నాము. సర్ జాజ్ వాలిన్ గారు వచ్చిపేమ్మట పి. ఇ. ఆడ్వేట్ గారు ప్యూరీకాళాకోర్టు ఫీవ్ జడ్జిగా తిరిగి నియమింపబడెదరని తెలుచుచున్నాము.

కంగరాష్ట్రపు కుపాను:— ప్రధానసంఘసభ ఈనెల 15-వ తేది సాయంత్రమున కలకత్తానగరమున మా. కమింగు గారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. దొరకనమనా రాధారమున చూపలేదని యాసారి నిందించుట కరకాళము లేదు. 4 లక్షల రూపాయల వెలగల బట్టలలో కొంతభాగమును విక్రయగమన కొంతస్వయంధరలకును క్రియంప దలచిరి. విక్రయములకును బద్ధకము 21 లక్షలను క్యయవరుపదలచిరి. రాజీబ్రదర్సు వారు విక్రయముల సన్నిధిని ఆలూధరకే యిచ్చివేసిరి. ఏక మాఖముగా పనిజరుగుట మందిరిని గవర్నరుగా రూపొంది యాప్రధానసంఘము సేర్పరచిరి కమింగు గారు నడిచిరి.

ఫోర్టు నెయింటు జార్జిగజెట్టు.

మేజిస్ట్రేటు.

వారాయణమిరగ గారు సెలవులోయందు కాలమున రెండవ తరగతి డిప్టీ కలెక్టరుగారగు రాయబహదరు ఉదయవర్ రామారావుగారు రెవెన్యూ సెటిల్మెంటు కమిషనర్ గారికి కార్యదర్శిగా ఆప్టచేయుటకు నియమింపబడిరి.

పి. సి. పార్థసారధి నాయుడు హాసరి (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు) పదవికి రాజీనామా యొనంగినందున వారి రాజీనామా గవర్నరుగా రంగీకరించిరి.

రెండవ తరగతి మూడవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుల కిక్కులపై అప్పీల్లను విచారించుటకు తిరుతివాపల్లి మొదట తరగతి మేజిస్ట్రేటు అయిన సారంగ నరసింహారావుగారికి అధికార మియ్యబడింది.

ఈక్రింద పేర్కొనిన వారు సెషన్స్ మేజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి. ఒంగోలు కట్టణమున మన్ని మహమ్మదు యూనస్ సాహేబు బహదరుగారు.

లెజిషాడ కట్టణమున బండి తెంకట కృష్ణయ్య, మహమరు గులాము యహియద్దీన్ సాహేబు బహదరుగారు. ఏలూరు కట్టణమున ఎరంపాళు వీరాస్వామి నాయుడు మిర్ జాజర్ సాహేబ్ బహదరు గారు.

కర్నూల్ జిల్లా మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగారు నుబ్రహ్మయ్యం రంగనాథం పి. సి. యన్. గారును, కడప జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పి. కె. కృష్ణారావుగారును క్షద్యమూలన ఇంగ్లీషునందు సాక్ష్యము ప్రాకుకొనుటకు అధికార మియ్యబడినది.

7 వ తరగతి డిప్యూటీ కలెక్టరుగా ఆప్టచేయుటకు కర్నూల్ తహశీల్ దారగు కె. కృష్ణసామయ్యగారు నియమింప బడిరి.

డిప్టీ కలెక్టరుగారగు యన్. రాఘవేంద్ర రావుగారు ఆనంతపురం (టెండర్) మార్పుబడిరి.

సంకలూరి వరనా నరసింహాచారిగారు సెలవు అయిన వెనుక ఆనంతపురం ఆడిమర్ డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

యనిసిపాలిటి

తెనాలి యనిసిపాలిటి కౌన్సిలరుగా, మేర్ రహిం కుల్లాసాహేబు బహదరుగారు నియమింప బడిరి.

వైదాడ సాబుకరావు కంఠము గానూసో పంత్ సీతారామయ్యపంతులుగారు, మ. శ్రీకృష్ణ భుజంగరావు పంతులుగారు ఎల్లూరు యనిసిపాలిటి కౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

వికాకుటకు యనిసిపాలిటి కౌన్సిలరుగా మంగిళూడి కామయ్యపంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

తాలూకా జిల్లాకోర్టులు.

మదనపల్లి తాలూకా బోర్డు సభ్యుడుగా గంగరత్త వెదప్పరెడ్డి గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆనంతపురం జిల్లా బోర్డు సభ్యుడుగా నుండుకట్టు కళ్యాణరత్న కావరమ్మదేవు యి. కాగప్పగారిని ఆనంతపురం తాలూకా బోర్డుగారు ఎన్నుకొనిరి.

ఇచ్ఛాపురం రేజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగారు శ్రీచూక్ వైల్కాక్ మహంతి మహాశయోగారు బరం పురం తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

పి. లక్ష్మన్నపంతులు గారికి బహుగా పర్రాకిమిడి తహశీలుదారగు పి. లింగరాజు ఆచారిగారు వికాకో తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాళి

ఆనంతపురం దత్తమండల కళాశాల లెక్చరరుగారు వి. అప్పారావుగారిని రాజమండ్రి నర్సమెంటు కళాశాలకు బదలాయించిరి.

పాల్నాట్ కాలేజీ ఆక్టింగు లెక్చరర్ అగు కె. సి. నుబ్రహ్మయ్యగారిని ఆనంతపురం దత్తమండల కళాశాల లెక్చరరుగా బదలాయించిరి.

చెన్నపట్నం గవర్నమెంటు మహమ్మదీయ (ట్రెయినింగు) స్కూల్ ఉపాధ్యాయులగు సయ్యద్ అబ్దురహిం గారిని బళ్లారి గవర్నమెంటు మహమ్మదీయ లోయర్ ఎలిమెంటరీ (ట్రెయినింగు) స్కూల్ ప్రధానో పాధ్యాయులుగా బదిలీ చేయబడిరి.

కైలూరు రే. జి. సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టర్ గారగు యం. వెంకట్రమయ్య గారికి నవంబరు నెల 1 తేది నుండి నిందు జీతముతో 20 రోజులు సెలవుయివ్వబడినది.

రిజిస్ట్రేషన్.

సెలవైన తర్వాత కందుకూరి నర్సయ్యారాయణ గారిని యర్జునూడెం కబ్ రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

హుస్సేన్ డివిజన్ అఫీసర్ గారగు పి. లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాద్ గారికి ఒకమాసము ప్రీలిజ్ లీవు యివ్వబడినది.

గంజాము రి-వ తరగతి రే జరైన కె. పి. లెంజమెక్ గారికి 15 డిసెంబరు మొదలు రి మాసములు ప్రీలిజ్ లీవు లీవు యివ్వబడినది.

సుస్థిరముగా నుండవలసిన రాజకీయాంగ సుస్థిరము
విధానమును పార్లమెంటువారు చర్చించుకొని ప్రమాణపూరితముగా
తీర్మానము ననుసరించి మన భావి భాగ్యోదయము ముందును,
ఇట్టి సందర్భమునందు మన యాదర్శమును మన దృఢనిశ్చయమును
ప్రతిఘోషించుటకు తేలికైనదిగా తెల్పి వారిని సుస్థిర
రజాధిమఖిలులగా చేసి పార్లమెంటులో మనకువలయు తీరు
మానము కొందినగాని మనములాభము బడయుకాలము. పురవా
సులకు గాకను గ్రామవాసులకు కూడ జాతీయ భావమును విక

విదేశీ తంత్రవాదము

[వైటరు - వజస్ని]

ఇంగ్లాండు

సంస్కారణసంఘపు విచారణ.

కర్నూలు ఇలియట్టుగారి సాక్ష్యము

లండను, ఆక్టోబరు 18:—వైద్యశాలలోని యద్యోగి యగు కర్నూలు ఇలియట్టుగారు నేడు సంస్కారణ సంఘము వారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. వైద్యశాలకు ప్రభుత్వము చేయుట ప్రకాశముగా నుండదని వారు నడిచి అట్లు చేసినయెడల చాలకాలమునుండి యందు కొలువుచేయుచున్న యద్యోగులు వనము మానుకొని వెళ్లవలయునని చెప్పిరి. కొత్తవా రాకాలలో చేరుటకు సంకల్పించెదక. ఆకాల భారతీయుని యధీమానం దుండినయెడల పూర్వముండుండిన తోడ్పాటును, అభివృద్ధియు కలుగదని విశేషమును తెలుపుచున్నాడు. వైద్యశాలలోని వారు చేయుచున్న పని యభివృద్ధి కారణముగ నున్నది. కాలక్రమమున యెక్కువ యభివృద్ధి జరుగగలది. వైద్యశాలకు ప్రభుత్వము చేయకలసిన తరుణము ప్రస్తుతము రాలేదు. ప్రభుత్వము చేసినయెడల యద్యోగులకు వైద్యపరిశోధనయందును, ఆరోగ్యాభివృద్ధియందును పూర్వముండిన యుత్సాహముండదు.

నిష్టాప్రభుత్వానికి వారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:—జాతిభేదమును చూచుకొని ఆకాలకు ప్రభుత్వము చేయకలదని నేను చెప్పుటలేదు. భారతీయుల యాచర్యము క్రింద చాలమంది యుగోపియులు సంతోషపూర్వముగ పనిచేయుదురు. అట్టిప్రజావంతులగు భారతీయుల చాలమంది కలరు.

మాంచేగురుగారికి వారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:—యద్యములో దెబ్బలు తగిలినవారికొరకు తెట్టిన వైద్యాలయములకు యాచర్యమును జూపి భారతీయోద్యోగులు తమ బాధ్యతను పూర్తిగా గుర్తించి పనిచేసిరి. వైద్యసాహాయ్యము లేక గ్రామములందు రి లక్షలమంది గ్రుడ్డివాడు కొట్టుకొనుచున్నాడు. వారిలో చాలమందికి చికిత్సచేసినయెడల నయము కాగలదు. కొందరికి మందులను చేసియుండినచో గ్రుడ్డితనము తప్పియుండక పోవును. వైద్యశాలాధికారి భారతీకానన సభయందు సభ్యుడుగ నుండవలయును. వైద్యశాలయొక్క పని నరకు వికలవృద్ధిని పీడింపవలయును.

లయోనలు కట్టిస్తున్నారు.

ద్యుద్దయాల వానిధానము నేర్పరుచుటవలన నిమిష కర్మము చున్నగుకాలము యభివృద్ధికి గాని సామర్థ్యమునకు గాని యద్యంతరము రాదని కర్మముగారు నడిచిరి. వర్షిమోతైన పరిణామముల కర్మము ప్రభుత్వంబించిన కార్య విధానమును తూర్పుభాగమునందు కూడ నవలంబించవలయును. భారతజేతపు సరిహద్దును ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు ప్రముఖ మత్స్యము నొందించుటకు ఆత్మగౌరవమును స్వేచ్ఛాక్రియలు పురికొల్పుటకును ప్రజలకుగల హక్కుబాధ్యతలు తెలుపుటకును మనము నిరంతర కృషి చేయవలయును.

సమాప్తము.

మహాశయులారా! నేనింత దూరము వెళ్లక విషయములగుర్చి చదివిన పలుకులచే మీకాలము పోలుచున్నందులకై తమింపవలెదను. మన మిక సభ్యులునెక్కొని కార్యక్రమమునకు గడంగకలసియున్నది. మిగిలినది చురొకమారు స్వీకరింపవలయు మాతాపూర్వము సంగీకరించి సభ సలంకరించినందులకు తమకు వందము లొసగ్గును మాచే గావించబడు నపకర్మలయందు యాతిభ్యమునందు ఆత్మహతు మగ్రామ మగుటచేరిన గృహవసతి లెమి కారణముచేరిన మరయు అల్పకాల విలంబముతో నేర్పాటుచేయబడిన కారణముచేరిన నెన్నిలోపములున్నను మన్నించుటకు మిమ్ము ప్రార్థించుచు యే రాజరాజేంద్రుని క్రభుక్తమున మనమందర మొక జోటులేరి మనకష్టములగురించి చర్చించుట కవకాశము స్వేచ్ఛము లభించియున్నచో అట్టి మనవక్రక్రికా రగు శ్రీ శ్రీ వందమరార్పిచక్రక్రికాకి తేవుదామురాకొగ్య విశ్వ రాజ్యలసిచ్చి రక్షించు గాకయని ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాడను.

[స్థలాభివృద్ధివలన, ప్రకటన మంతవరకు ఆలస్యమైనందునకు తిరిలించుచున్నారము.—సంపాదకుడు]

మొదటి గుర్తింపవలయును. ముఖ్యప్రాతిభ్య మిట్లుకూడదు. అందువలన చాల యద్యములు కలుగును. నోరు యిట్లుకట్టిన క్రభుక్త్యోద్యోగులకు ముందుగానే బోధించి కాననసభలందు కూర్చో వెట్లు కట్టిన తరువాత ఆసవ్యాకరముగ నుండును. అంతకంటె ఆకాసవమును తామంగీకరింపకాలముని గట్టరులు నిర్భయముగ చెప్పిచేయుట యుక్తముగ నుండును. అధికారము యిత్ర ప్రభుత్వ ప్రకాశము రెండికిని చేరువేరుగ ఆ యయందే వలయును. వారు కృషిని ఆపివేట్లు ఉండకూడదని చెప్పిన గాని రెండుసభలు ఉండకూడదు.

సర్ జేమ్స్ మెస్టరుగారు.

సర్ జేమ్స్ మెస్టరుగారు తరువాత సాక్ష్య మిచ్చిరి. నడిపురి అనుచులిపించి భరతీకాననసభయందు నూతన కాననములకు ప్రజేక వెట్లు మందలయును. భారత క్రభుక్త్యునందు క్రస్తుతము ప్రభుత్వ ప్రకాశము ఉండకూడదని భారత క్రభుక్త్యు మువారి యభిప్రాయము కాననసభయందు పరిపాలనానుభవములేని క్రభానసభ్యులధికముగ నుండురేమో యని వారికి భయముగ నున్నది.

శత్రు తిరిగి విచారణ జరుగును.

ఇరువుకార్కానాలలో పనిచేయువారు

సమ్మేకట్టు పరిష్కారముగలు

లండను, ఆక్టోబరు 18:—ఇరువు కార్కానాలలో పని చేయుచున్న పరిష్కారము కట్టిన సమ్మేకట్టు పరిష్కార మయ్యెను. వారమునకు 15 పిల్లలగులనుకున, కూలిని వృద్ధి చేయుమని వారు కోరిరి. పంచాయితీవా రీ విషయమై యొలింతి నిర్ధారణ చేయుదురు. వారు నిర్ణయించు వరకుల విషయమై పనివాండ్ర యభిప్రాయమును కనుకొని అవి వారి కంగీకారముగ నుండినయెడల 20 తేదీని కూలివాండ్రు తన చేయుటకు ప్రారంభింతురు.

బరోడా మహారాజావారు.

లండను ఆక్టోబరు 18:— బరోడా మహారాజావారు నిన్న హ్యాంబు సగరమునకువచ్చి.

మరణములు.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—కర్నూలు ఆర్. సి. హాజో, సర్జిక జనరలు దేవుడు సింక్లెడ్ గార్లు చనిపోయిరి.

ప్రాప్తి

సంధివరతుల అంగీకారము.

హ్యాంబు, ఆక్టోబరు 12:—హానాను ఏతెన్సీవారిట్లు ప్రాయమున్నాడు. సంధివరతుల అంగీకారమును సూచ్యసభ్యులందఱి యభిప్రాయములకు తెలుపగోరుటకు యందుగా, పార్లమెంటు సభ్యులీ రాయబారములలో తనిదేయుట కంగీకరించినందున నది కానన నాను సరణముగ నుండకుండెడిదని క్లెమెంకోగారు చెప్పిరి. మిత్రమండలి వారుదలును నిరాటంకముగ మాట్లాడునట్లు చేయుటావశ్యకమయ్యెను సంధి యేర్పాటులవలన వరానువా రుజొనినంత ద్రవ్యముముజరారా లేదకమాటవాస్తవము. కాని ఈయంకమును గూర్చి మరల మరింతదూరము చర్చించుటావశ్యకమని పోర్చుగ్గు మిత్రమండలివారికి తెలుపవచ్చును. మొదటనేమియు కంటి క గు క ద న పు దు నై క మం ద ల మం తి డి నాక్రమించుకొనుటావశ్యకమని పోర్చుగ్గు కోరెను. కాని బ్రిటను, ఆమెికాల సహాయము లభించునని తెలియగనే నైగిపు ఏర్పాటులను గూర్చి క్లెమెంకోగారి యంకమును పూర్తిగ విడచి. బ్రిటను ఆమెికాలలో నొడవడి కను గావించుకొన వలయునని యతడు కోరలేదు. కాని వారుట్లు నూతించిన తోడనే సంతోష పూర్వముగ సంగీకరించెను. ఇట్టి ఒడంబడిక యున్నను తేజన్నను గూడ వారెండు జేకములును అవసరము వచ్చినపుడు ప్రాప్త్యుక్తమున హింపక తీరదు.

బ్రెస్టులో సమ్మేకట్టు.

హ్యాంబు, ఆక్టోబరు 18:—బ్రెస్టులో పనివాండ్రట్లు కట్టి పనిమానివేసిరి. అక్కడి స్థితిగతులు అనుకూలముగ మారుచున్నది. 2 తేలమంది పనివాండ్రు ఆయుధకాలలో తని చేయుటకు లిగివచ్చిరి. పనివాండ్ర నాయకులు పనివాండ్ర విధులలోసభలు ఉత్సర్గములు ముప్పునువది జరిగకుండచేసిరి. యజమానులును పనివాండ్ర నాయకులును కలిసి యొలింతి క్రభవరమును పరిష్కరించుటకు కంటాను పడుచున్నాడు.

వరాను కత్తినిధిసభ

క్లెమెంకోగారు తెలిపినసంగతులు.

లండను, ఆక్టోబరు 12:—పరాను నెనేటులో సుధి క్రమవిషయమైవోటులిపిగొనుటకు పూర్వము క్లెమెంకోగారిట్లు తెలియజెప్పిరి.—మిత్రమండలికిని పరానువారికిని జరిగిన రాయబారములందు పార్లమెంటు మొదలు కలిగించుకొనుట న్యాయముకాదు. మిత్రమండలివారిలో వారు సంభాషణముల వలె విషయములను చర్చించిరి. క్రతినిధులందఱు తమయభిప్రాయములను నిర్భయముగ చెప్పిరి. వారియభిప్రాయముల నందఱు వినిరి. వరానువారు కోరిన కష్టవరచర మంతన సంధిక్రమముల క్రకారము లభింపలేదు. వానివిషయమై యింకను యొలింపుటక క ర మ ని క రా ను య కో ర క మ్మ ను. నైసప్రాంతమునందును కార్యక్రమముగ నాక్రమించుకొనలయునని కోరిరి. అరురావారును ఆంగ్లేయులును మనలో ఒడంబడిక చేసికొనుటవలన వానిని మానివేసిరి. నేను మొదట ఒడంబడిక జరుగవలయునని కోరలేను. కాని ఇట్టి ఒడంబడిక జరిగినకు జరుగకపోయినను అవసరము వచ్చినపుడు ఆంగ్లేయులు ఆమెికావారు వరానులకు సహాయముచేసి తీరుదును.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాను విమాన ప్రయాణము

లండను, ఆక్టోబరు 18:—ఆస్ట్రేలియాకు విమాన ప్రయాణము చేయువారికి ఆస్ట్రేలియా గర్మ మెంటు వారు 10,000 పానులను బహుమతిచేయుదురు వానిని పొందునది క్రమే మాయును గాను బునవారమునాడు మహా క స్టోండి బయలుదేరుగలరు వారేవారిని ప్రయాణము చేయుదురో తెలియదు. వారు ఎథెన్సులేక కానిస్టాంటిన్పోలిసు మీదుగను ఈజిప్టు, పెషియను గాని ఇండియా వెళ్ళునుండి ప్రయాణముచేయవచ్చును. యందు మరికొందఱు కైమాకులు కూడ ప్రయాణము చేయుదురు. బ్రాంట్, మాట్లా, ఈజిప్టు, కానిస్టాంటి నోలిసు, లాగ్నాను, బునైర, కలక్త్ర,రంగూను,సింగ పూరుల మీదుగ వారు వెళ్లవచ్చును.

అమెరికా

విల్సను సభాపతిగారు.

న్యూయార్కు ఆక్టోబరు 18:—18వ తేదీని విల్సను గారు కొ.తరకు ఖులాసాగానుండి. నెనేటుసభ్యుని లేపును గూర్చి విల్సనుగారి వైద్యు లేమియును ప్రాయసంగీకరింపలేను.

సమ్మేకట్టు

18వ తేదీ రాత్రి న్యూయార్కులో 10 తేల మంది పనివాండ్రు సమ్మేకట్టిరి. పాలు వండ్లుచున్నగువానిని వారు క్రయించినవారిని తెలియుచున్నది.

సంప్రా

ఉత్తరమ్యుజేకసితి.

బ్రిటిషువారా క్రజేకమును విడచుట.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—నిన్నటిదినము రుష్యాండు దలి కట్టకడపటి బ్రిటిషువరకు ముర్యాక్సుకండి ఇంగ్లాండు నకు బయలుదేరెను. రాతిస్సుకు నేనానియు సరిని నిబ్బందియు నేడు గ్లాసుగో సగరమున కేరించెదను. ఉత్తరమ్యుజేకమున సగేక విజయములవడనే నిజమైన జనాభిమానులగాని జేకక్రమాలనగది నెమ్మది నెలకొల్పి ఎవరి కట్టి యిబ్బందియు గలుగకుండునట్లు కార్యక్రమ ఉత్తర రుష్యాజేకమందలి బ్రిటిషు వైస్యమును స్వదేశీయనకు తెచ్చినందులకు అభినందించుచు వార్షి సావ్యభోముకు రాత్రిస్సుకు నేనానికి సందేశము సంపెను.

బాల్టికురాప్తము.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—రీగాతో మూడు కోట్లల సంది జరిగిన యద్యము వచ్చుచును రీగానుండి విలేఖకుడు యెయిల్కానికలు పులికకు వార్తకంపెను. 2 తేలమందిలెట్లు దు నైకులు తేలకుతేలమంది జర్మకు నైకులకు కడలనియ్యలేను. జర్మకులు పొగబాంబులను చేసినను, అన్ని కష్టము కురిపించినను లక్ష్యవెట్లక వారు ఆకుగడుగునకుపోరాడిరి. వారు చదువుగనుండిన పాఠములను కడలి వెట్లి విద్యాభ్యుస సేవల చేరిరి. ప్రవరభిరంగులకు, సామూఖబండ్లకు ప్రయోగింపలన వివరకు లెట్లందు నైకులు. వెళుకబడవలసి కోరుకొల్పుచుకరమ్ములు కెట్టి వారుయండి. వాడింకను వారు వైద్యుక క్రమము జే

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— 2000 మంది కట్టిపెట్టిన పని తుల్య అసంఖ్యాకులగు జర్మను వాహినీల నెల్ల మూడుదినములు నిలిపివేయు వివరముగ వర్ణించుచు డెయిలీ ప్రాన్సికల్ ప్రెస్ బెల్జియంకిగా విశేషముగ సంకేతము పెట్టెను. గాను మెల్లమును, కుపాకిగుండును కరవరంపరముగ కర్మింపబడినను యాడుగురుకు నతి తీవ్రమగు ముద్దలు జరిగెను. వైసికలలో వెల్లడుచుండి బడికట్టగాయలు, క్లాసులలో పాఠములు జరుగుచుండగా ఆకస్మికముగ యిట్లేలెందిరి. కాని క్రమవ్రు సాయుధ మెట్రాడుకేటములను మరఫరంగులను విశేషముగ నుపయోగించుటలన తెల్పుట వెనుకట మరలవలసిన వాస్తవం. కివారమునాటికి కిరీధిలము లెథియంకరముగ మట్టడి చేయుచున్నార. వారస్థి యెదిరించుచుండిరి.

మాస్కాలో వాస్తవరాయబారులు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— బోల్షివిక్కులు తంపివ వాయవ్యరాలన నిట్లు తెలియుచున్నది. వారిభానుగారి వాయవ్యరాలనకు బయలుదేరిన ఆఫ్ఘన్ రాయబారులు మాస్కానగరము చేరిరి.

పరిమ్యా వ్యవహారము.

ప్రార్థన ఆక్టోబరు 12:— పరిమ్యా విశేష కృతవహ ముక్తరి విప్లవము తెలిపిరి. పరిమ్యాకేళు వ్యవహారములను చెక్కుకొనుటకు ఆకస్మిక నియంత్రణను సంధి సభవారిని నేతకొనిరి. మేము అంగులలో చేసికొనిన ఒడంబడికలను ముప్పుకలుగునని యొచుకొనెను తేళునందున సంస్కరణములు జరిగినగాని మాకు మనుగడలేదు. గొప్ప రాజ్యములలో నెలరి సాహాయ్యముండినగాని అది సాధ్యము కాదు. అంగులలోకే మాకు సాహాయ్యము చేయవలెను. మా స్వతంత్ర్యమును భంగకరమైనది ఒడంబడికలో లేదు. పరిమ్యావారు వరాను పండితులును గువారిని తమ విద్యాలయములలో నియమించుకొనెదమని. ప్రభుత్వదేశములకు జరిగిన ఒడంబడిక వారి సుతులవారికి నిశేధించబడును.

జర్మనీ

విప్లవల్పియూ రాణి.

ఆంధ్రవంశం, ఆక్టోబరు 18:— ఈలండు రాణిగారికి జహాంషాద్ క్రి భగినీ రాజపుత్రి ఆమె విరుదము నొసగిరి. రాణిగారు దళితక్షుయిండికును వెల్లెవరు.

టర్కీ

గల్లిపోలీలోని గోరీలు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— గల్లిపోలీ యుద్ధములో పని పోయిన రీత గుర్తాకములలోని ఆంగ్లోవ్యోగులకు కట్టిన గోరీలుకాడ తెలియుటలేదని టైముస్ పత్రికలో ముద్రించిన కటాక్షములన తెలియచున్నది.

కొన్ని క్రొత్తగ్రంథములు:— గత విజయదశమి కాను కాకు కొన్ని తాళపత్రగ్రంథములు విక్రీయం. విక్రీయగ్రంథముల నామములు నందిరాయడి కేళికము పునవదిరచును. అక్షర భాస్కరచంద్ర భాస్కరము, శ్రీకాలహస్తీలింగ కేళికము రామాయణపార గ్రంథము నందిరాయడికేళికము రచించిన కవి వారును మాకు తెల్లె కెంకటగుబ్బయ్య వైదిక కాళుకుం కండిక తెలువాటి బ్రాహ్మణులు. మాకు తెల్లె యుగ్మహానా మము గలవారు నాకు తెలిసినంతవరకు చెంగల్పట్టు చిత్తూరు మండలములందున్నార. ఈవివరము చిత్తూరు మండలమునకుం లేదని కందవారి తాలూకాయందు ఉండిన వాడని పలువురు చెప్పుచున్నారు. ఈకవి కాల నిర్ణయమింతవరకు తెలియలేదు. విచారింపచున్నాడను. మున్నగును తెలిపెదను. నందిరాయడి కేళికమునందు గంగ నీనకవ్యమున్నది. వైష్ణవాచార్యులలో నొక్కడగు 'నంది' కేళికము గావింపబడియున్నది. ఈకవికి విద్వేషమునకు కొన్ని ప్రమాదములు కలవు, కాని వివరములను చదువుటకప్పుడు కల్పించుచు శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీని గానమును నిండు వర్ణింపబడి యున్నది. — మా జే. గెడ్డ నువ్వుకట్టిచాతెను.

గొప్పవంశం:— గుంతకల్లు జంక్షన్ లో గుండలేక గొప్పవంశ ప్రతినిధులను అనేక భగవద్భక్తులతోగూడు శ్రీరాములవారి భజన మిగులచున్నార.

స్థానికాది వార్తలు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షత:— సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఏకగ్రీవముగా మా మండల మోతీలాలు వెహూగారిని ఎయోజించిరి.

మైకా ఎగుమతి:— మైకా ఎగుమతికి సంబంధించిన నిర్బంధములన్నియు తొలగింపబడినవిని "కామన్న ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీ కాల" నెక్రిటరీ గారు తెలియజేయుచున్నారు.

మెసపోటేమియా యాత్రీకులు:— మెసపోటేమియాకు యాత్రాగమై పోవుటకును, కేసులు అచ్చట పూశుటకై తీసికొని పోవుట కేలాటి ఆధ్వంతరములు లేవని దొరకనవార తెలియజేయుచున్నారు.

వాయువిమానములు:— ఈ దేశమున వాయు విమానము లుపయోగించు విషయమై ఎ. హెచ్. పార్కురు ఎ. సి. యస్. గా రధికారిగా నియమింపబడిరి. వీరికి ఆలోచనసంఘము కూడ ఏర్పడిరని "కామన్న ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీ కాల" వారు తెలియజేయుచున్నారు.

మద్యపానము త్రాగుట నణచుసంఘము:— పెరంబూరు పార్లమెంటు మద్రాసు లేబరు యూనియన్ కా ర్యాలయమున, 20-వ తేది సోమవారం సాయంత్రం 5.15 గంటలకు వై సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద ఒకసభ జరుగును.

హోమయూలు లీగు:— బొంబాయి కాళువారి వార్షిక సమావేశము జరిగింది. 1919-20 సంవత్సరమున జరిగిన గా రధ్యుతుడుగాను ఎం. ఆర్. జయకరు గారు ఉపాధ్యక్షుడుగాను నియోజింపబడిరి. ఆర్ యిండియా హోమయూలు లీగుకు 845 కాళులు గలవు. 16,600 మంది సభ్యులు గలరు.

సర్ జే. సి. బోను గారు:— ఇటీవల బోను గారు చేసిన పరిశోధనల సంవత్సరమున ప్రతినిధిత్వముకు వహించిన దెల్పా స్త్రీయలో ఆంగ్లదేశమునకు వెళ్ల దలచిరి. ఈ నెల 18-వ తేదీని కలకత్తానుండి బయలుదేరి 20-వ తేదీని బొంబాయికివచ్చి ఆనాడే అటకుండి బయలుదేరెదరు.

వంజాబు రిలీఫ్ బజార్:— శ్రీకృష్ణ క్రమానుకు ఏలంపాటయందు రూ 80 టి రుపుబాదరు కలెక్టర్ కెట్టిగారు కొనిరి. వంజాబు రిలీఫ్ బజార్ విషయమునకు సంబంధించిన ఉత్తరములు ఈక్రింది చిత్రనామాకు పంపవలెను. సి. రాజగోపాలాచారి వేంకటవిలాస్ లెజ్. మైలాపూరు.

హిందూ దేశమునకు రాను సదుపాయములు:— యునైటెడ్ కింగడునుండి యీ దేశమునకువచ్చు ప్రయాణికులకు తగిన సదుపాయము లొనర్చుటకై రెండుఅంబులెన్సు స్త్రీయరు కొనబడెననది తెలియుచున్నది. ఆక్టోబరు మాసమున 1000 మంది ప్రయాణికులు చేరుట కవకాశము గలదు.

నేషనల్ ఫండు అందు ఇండస్ట్రీయల్ అసోషియేషన్:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద 16 వ తేది సాయంత్రం 4.45 గంటలకు పచ్చయప్పా కళాశాల ఒకసభ జరుగును. ఈ సంఘపు ప్రస్తుత స్థితి గురించియు, దీపావళి వసూళ్ల గురించియు మాట్లాడెదరు. పని చేయుటకు ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటు చేయబడును.

గ్రంథాలయ మహాసభలు, చెన్నపురి:— ప్రథమ అభిలభారత గ్రంథాలయ మహాసభ ఆహ్వాన సంఘమువారు మంగళవారము 14 వ తారీఖున జరిగిన సభయందు ఆనివాస్యములగు కారబాంత్తములచే సభకు ఈ మాసము 24,25,26 తేదీలలో జరుపుటకు బయలుదేరినవరకు మాసపథ్యమున జరుపవలయునని తీర్మానించిరి. ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయ హాస్యసంఘమువారు సయితము గ్రంథాలయ సారస్వత మహాసభల అభిలభారత గ్రంథాలయ మహాసభలోపాటు జరుపవలయునని తీర్మానించిరి. ఆని ఆహ్వానసంఘముల కార్య నిర్వాహకులు వ్రాయుచున్నారు.

బ్రహ్మసాధనాశ్రమపు క్రమసంస్కరణోత్సవము:— ఆక్టోబరు నెల 18 వ తేది సాయంత్రం 4.15 గంటలకు బ్రాహ్మసాధనాశ్రమపు క్రమసంస్కరణోత్సవము జరిగెను. ఈ ప్రార్థన సమాజము తెదవబడును. ఇ. నువ్వు కృష్ణయ్య, స్వామి బ్రహ్మసంధ, హెచ్. బాలకృష్ణ రావులి. ఏ. డి. ఎల్. గార్లు బ్రహ్మసాధనాశ్రమపు ఆధ్వర్యములకుగూరించి బ్రహ్మసమాజ రీతింగురూపమును మాట్లాడెదరు.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీస్:— ఈ సర్వీసుకుండు ప్రస్తుతము 204 రు నైరుయు కావలెను. ఆందు 186 వడవులు యూరోపియన్లుకు మిగిలిన మైంధవులకును ఒకసంగ బడును. అధ్యక్షులు లండన్ లోను ఇండియా అఫీసుకు దరఖాస్తు వంతుకోవలెను. దరఖాస్తు లేదికి అధ్యక్షులు 21 సంవత్సరములవైగయున్న 82 సంవత్సరములలో గానన్న ఉండవలెను. యుద్ధమునందు సహాయము రిప్పి వారి దరఖాస్తులు ప్రత్యేకముగా గమనింపబడును.

డి. లా. హే గారి మరణము:— న్యాయంగుటను క్రొత్తపెనమునకు అధ్యక్షులుగనుండిన డి. లా. హే గారి నెలరో పొంకెటును నిన్నటిరాత్రి 12.30 గంటలకు నిదురించుచున్న సమయమున వధించిరి తెలిసికొనుట కెంతయు శింతించుచున్నాము. పోలీసువారు పొంకెటులకు వెదికి కనుగొనిరి. కిరీక్షుడు వాక్రులగుటయు లేదును రని, నమ్మెదను. డి. లా. హే గారు న్యాయంగుటలలో జరిగెడి మైపురు జమిందారుల జేరుకుకొంటు బాగుగ కృషి కలిపినటుల తెలియుచున్నది అట్టివారి బలవత్సరణ పెట్టుకు విచారణము గలిగితక ముందు.

బాధ్యులవనసభ:— బెన్సిలో జరిగినసభలో కానన సభ్యులందు సభవారికి విశ్వాసము లేదను తీర్మానము వదింపబడినది. అది రాజకీయవిషయము గాన నీ సభ వారట్టి తీర్మానము చేయరాదని ఒకసభ్యుడు వాదించెను. గాని హెచ్చు మంత్రి అంగీకరింపవండున అతడుకు మరి కొందరు ప్రభుత్వవ్యతిరేకులును సభకు విడిచిపోయిరి.

వారాంత వివర నిధి

1919 సం. ఆక్టోబరునెల 15-వ తేది గురువారము.

కల్లా ముఖ్య కారములు	గోరీగట్ల ఆర్థికసభ	గోరీగట్ల ఆర్థికసభ	గోరీగట్ల ఆర్థికసభ	గోరీగట్ల ఆర్థికసభ	గోరీగట్ల ఆర్థికసభ
24 గంటలలో	24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	నిధి 1 సం. ముగి	నిధి 1 సం. ముగి	నిధి 1 సం. ముగి
గోరీగట్ల	83.5	75.0	...	86.91	85.27
దిగ్భావట్ల	89.0	78.8	...	26.54	28.07
కాకినాడ	88.6	76.7	...	26.78	27.08
అందరు	92.7	76.2	...	83.85	28.69
గుంటూరు	92.5	74.7	...	25.17	27.87
నెల్లూరు	89.9	78.4	0.06	16.56	15.96
రుద్రాచల	88.5	75.1	1.08	22.24	21.84
మైదరాపాడు	88.0	71.1	...	30.24	28.1
అనంతపురము	90.4	74.8	...	31.45	20.2
ఇక్ష్వాకు	91.3	72.7	...	18.90	15.9
కర్నూలు	91.9	74.2	...	18.39	22.9
దేవక	93.8	76.4	...	26.84	28.6
తెంగుకూరు	84.2	67.8	...	38.00	29.09
కల్లూరు	91.3	78.0	...	25.27	27.80
నీలము	90.2	70.7	0.90	38.80	30.87
కోయంబత్తూరు	90.9	71.4	0.77	8.94	12.78

పదవటయందును సర్కారులయందును వాయుభారము కొంచము అధికమైనది. ఇతరప్రదేశములందు వాయుభారము కొంచము తగ్గినది. వాయుప్రచారములు సంకులములు. శీతోష్ణ స్థితి అధికమైనది. పగటియుక్కయు రాత్రియుక్కయు శీతోష్ణ స్థితి సాధారణముకన్న అధికమైనది. నైరుతియందు తక్కు యితర ప్రదేశములందు మేఘములు తగ్గినది. మధురయందు 1 1/2 అంగుళము వానము, కొడైకణము, నేలం, రామలయందు 1 అంగుళము వానము తురిసెట్టు తెలియుచున్నది.

కర్మ నూజనములు ఈ శాస్త్రమునందు స్థిరపడినవి.
ఎడ్వర్డు, బి. రాను
ఆక్టింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

World's News.

(Renter's Agency.)

England Indian Reforms Bill. Position of I. M. S. Colonel Elliot's Views.

LONDON, October 13.

At to-day's sitting of the Joint Committee, Colonel R. H. Elliot, I. M. S., thought that the decision to make the Indian Medical Service a transferred subject would be extremely unpopular and would lead to many retirements, especially of senior officers, and make recruiting very difficult. That would be unfortunate, when owing to the efforts of Mr. Montagu, the position of the service was almost settled. The Europeans were not confident that there would be the same support and program under an Indian as under British administration. He admitted that the work of Indian medical men showed progress and there would be greater progress in time, but he believed that India at present was not ripe for such a change. There would not be the same energy and enthusiasm for sanitation or research.

Replying to Lord Sinha, Colonel Elliot did not think that objection to transference was racial. There were many Indians under whom Europeans would gladly serve.

Replying to Mr. Montagu, Colonel Elliot admitted that Indian Officers in charge of war hospitals had begun to realize their responsibilities. There were 600,000 blind in villages located for, and the amount of preventable and curable blindness was colossal. There was a strong case for making the head of the Medical Service a member of the Viceroy's Council. The whole question of medical work required to be regarded in a bigger and broader spirit.

Mr. Lionel Curtis on Dualism.

Mr. Lionel Curtis thought that dualism did not threaten the existence and efficiency of the Public Service. Lord Curzon's policy in the North-West Provinces should be continued eastward. It ought to be recognized that an Indian Frontier was a great imperial matter. He thought that communal representation would be disastrous, and he was sorry that it had ever been conceived. With regard to the Governor's veto, the present system of asking British Members secretly ordered to vote down measures was a degrading farce. A more straightforward procedure would be for the Governor to say he was unable to accept a legislation. A separate purse was essential under the dualism. He did not oppose a Council of State, but did not advocate a second Chamber.

Sir James Meston.

Control of Introduction of New Bills in Legislature.

LONDON, October 13.

Giving evidence before the Joint Committee Sir James Meston said that the Secretary of State asked for the control of introduction of new bills in the legislature. The Government of India did not favour any form of duality in the Central Government at present, with regard to the composition of the council. They were seriously alarmed lest there should be an absolute majority who had no administrative experience.

The committee adjourned until tomorrow.

Ironfounders' Strike Settled.

LONDON, October 13.

The ironfounders' strike has been settled. The demand for an advance of wages by fifteen shillings weekly will be submitted to arbitration. The terms will be submitted to ballot, and, if accepted, work will be resumed on the 20th instant.

Obituary.

LONDON, October 13.

The death is announced of Surgeon-General David Sinclair.

Russia

North Russia, British Evacuation. King's Message to Troops.

LONDON, October 13.

The evacuation of North Russia is completed, the last transport having sailed from Murmansk yesterday. General Rawlinson and his staff are expected to arrive in Glasgow to-day. The King has sent the following telegram to General Rawlinson on the completion of the evacuation of North Russia:—"I desire to congratulate you and all ranks under your command on the successful manner in which this difficult operation was accomplished. I wish to express appreciation of the skill displayed by the Commanders, and the courage, discipline and power of endurance of all ranks. These qualities have enabled the forces, both at Archangel and Murmansk, to be withdrawn from their advanced position in contact with the enemy, transported over great distances to their bases and embarked with practically no loss of life. It is especially gratifying to note that the withdrawal has been carried out in such a manner as to leave loyal Russian forces in a favourable position for continuing an active resolute defence."

The Baltic Provinces.

Lettish Stubborn Stand.

LONDON, October 13.

The Riga correspondent of the "Daily Chronicle" sends a graphic account of three days' fighting, describing how

the Lettish rear-guard of 2,000 men held up an overwhelming force of Germans. Every yard was stubbornly contested in spite of the use of gas shells and a withering hail of bullets. Many of the soldiers were schoolboys who had come direct from their classes. The Letts were finally obliged to retire before machine-guns and armoured cars, but were still holding out on Saturday in spite of a violent bombardment.

Situation in Russian Fronts.

SIMLA, October 15.

The following telegram has been received by the Associated Press dated 10th October on situation in Russian Fronts.

North Russia:—The advance of the anti-Bolshevik forces on the Murmansk front continues.

West Russia:—The north west Russian army has withdrawn from the salient north east of Pskov on the Petrograd Pskov railway.

South Russia:—General Mamontov who recently made the famous cavalry raid on Tombov has again broken through the Bolshevik lines, this time in the neighbourhood of Livni.

Uralak front:—The Ural Cossacks have reached a point 12 miles north west of Uralak Voronej which has been occupied by volunteer troops.

Trans Caspia:—The Bolsheviks have suffered a severe reverse east of Kizil Arvat and are moving all articles of value from Ashkhabad in case they are forced to evacuate the latter town.

France

The Peace Treaty.

French Claims.

Anglo-American Alliance.

LONDON, October 12.

PARIS:—The Havas Agency says: Before a vote was taken in the Senate yesterday on the ratification of the Peace Treaty, M. Clemenceau explained that it would have been unconstitutional to allow members of Parliament to take part in the negotiations. It was necessary that discussions among the Allies should take the form of conversations in which every one spoke freely besides the Big Four and listened to experts. M. Clemenceau admitted that the Treaty did not give France all the financial compensation which she might have expected, but she was entitled to tell the Allies that further conversation was necessary on the subject. With regard to military guarantees, M. Clemenceau said he had asked for the permanent occupation of the Rhine provinces when there was nothing else in sight, but gave that up when he had the British and American alliance. He did not ask for an alliance, but accepted it willingly. He added that in any case, whether there was an alliance or not necessarily would have compelled England and the United States to side with France.

The Gaekwar.

LONDON, October 13.

The Gaekwar of Baroda arrived in Paris yesterday.

Australia

Flight to Australia.

Australian Government's Prize.

LONDON, October 13.

The Australian airman Mathews starts on Wednesday from Hounslow in a Sopwith biplane to attempt a flight to Australia for the Australian Government's prize of £10,000. The route is secret, but he will possibly touch Athens or Constantinople. Then proceed to Egypt, the Persian Gulf, and India. Other Australian aviators intend to follow in the course of a few weeks, probably flying via Otranto, Malta, Egypt, Constantinople, Baghdad, Bushire, Calcutta, Rangoon, and Singapore. The flight is exciting the greatest interest.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

Bombay

Bombay Vakil and Barrister Satyagrahis. Judgment Delivered.

BOMBAY, October 15.

Judgment was delivered today by a special bench of the High Court consisting of Sir Norman Macleod, Chief Justice, Sir John Heaton and Mr. Justice Kaji in matter of the notice issued by the Chief Justice and Judges of High Court against Messrs Jivanlal M. Desai, Vallabhabhai J. Patel, Barristers-at-Law, Krishnalal N. Desai, Vakil, Gopal Rao, R. Dabholkar, Manilal V. Kothari and Kalidas, J. Jhaveri, District Court Pleaders of Ahmedabad to show cause why they should not be dealt with under disciplinary jurisdiction for having signed the Satyagraha pledge to civilly disobey laws. The Chief Justice in his judgment after setting forth at length the facts and the circumstances which led to the issuing of notice, discussed the case of the Government Pleader of the Bombay High Court Mr. Anandji Narain Deshpandi and continued:—"It is not suggested that the respondents have done anything which would subject them to criminal proceedings but that the case is sufficient authority for stating we can deal with respondents in the same way as if they were now applying for enrolment. It is necessary therefore carefully to consider the terms of the document known as Satyagraha Oath or pledge. After quoting the text of Satyagraha pledge His Lordship continued:—The movement to obtain signatories to

the oath commenced in February. I may say at once that no one can reasonably object to the right of a citizen to express his opinion as to the merits or demerits of a legislative measure proposed to be adopted by the Government and if he is opposed to it to take every means to induce the Government to withdraw it, provided he keeps within the bounds imposed by established law. The signatories to oath have expressed their objection to these bills which came to be known as Rowlatt Bills and affirmed they would civilly refuse to obey them if they became law. "Civilly" according to dictionary means "in a polite manner, politely." It is suggested that civil or polite disobedience is the same as what is known as passive resistance. That is not so. Passive resistance connotes complete inaction in the presence of a command of law. That is to say, refusal to do what the law commands, while disobedience includes doing of something which is forbidden by law. Whether disobedience is active or passive depends on the nature of the law which it is intended to disobey. Now we are concerned in this matter with the conduct of the respondents not as citizens but as advocates and pleaders. We have nothing to do with political views, nor have we anything to do with expressions of opinion on their part however strong against any particular measure proposed by Legislature, but a public declaration made by an advocate or a pleader, that he has bound himself civilly to disobey any laws which a committee to be thereafter appointed might think fit appears to me to go very much further than a mere expression of opinion as to the merits of a bill proposed by legislature.

Ahmedabad District Judge.

I take it for the purpose of argument that respondents, as Mr. Kennedy, Ahmedabad District Judge believes, were sincerely and conscientiously under impression that Rowlatt Bill legislation was a crime and that they honestly thought that signing Satyagraha pledge would be a constitutional form of agitation against the passing of the Rowlatt Bills. But I have to consider whether the signing of such a pledge is consistent with the duties which they owe as officers of this court. Advocates and pleaders are a privileged class enrolled not only for the purpose of rendering assistance to courts in the administration of justice but also for giving professional advice, for which they are to be paid, to those members of public who require their services. Their position, training and practice give them immense influence with the public and their example must necessarily have a much greater effect whether for good or for evil than the example of those who do not occupy privileged position. It is not necessary in order for us to be able to exercise our jurisdiction that any offence should have been committed nor is it necessary that what the respondents have done should have subjected them to anything like general infamy or imputation of bad character. Sir Chimanlal was asked whether his clients would be able to give advice conscientiously to their clients without being influenced by their pledge and Sir Chimanlal replied that they would give advice as lawyers conscientiously and not Satyagrahis. He was bound to say that, but the atmosphere of this Court before which his clients have been arraigned is somewhat different from the atmosphere of their consulting chambers in Ahmedabad. Suppose for instance the committee had denounced the Income-Tax Act. The respondents would be bound by their pledge to refuse to file in a schedule sent to them for the purpose of assessment. If a client consulted one of them regarding the way in which a schedule should be filed in he would be on the horns of dilemma. Every member of the league of this description is of necessity a propagandist. It would therefore be the respondent's duty as a Satyagrahi to persuade his client to disobey the law. It would be his duty as an officer of the Court to tell the client to obey. It cannot be doubted for a moment that it is extremely undesirable that any of those who hold Sanad as advocates or pleaders of this court should themselves be involved in conflict of duty. Then there is the danger of their example being followed by persons who do not possess that high moral character, that love for truth, that abhorrence of all ideas of violence to life, person or property, possessed by the respondents. It would appear on the face of it that the signatory to pledge indicates all independent judgment in favour of an unknown body of his fellow signatories. I am told that if the committee referred to in the pledge called upon the signatories in pursuance of their pledge to do acts repugnant to the respondents' feelings they would not act in accordance with their pledge. If that is the case the signing of the pledge would not involve any obligation on the part of the signatories to act according to the pledge and if a signatory considers himself entitled to form his own opinion whether he should follow the lead of the committee or not, it follows that the pledge is worthless and he would much better not have signed it. But the public can only judge men by their actions and more ignorant and less educated of the public who sign the pledge and see names of their signatories are not acquainted with mental reservations of their fellow signatories. I would certainly be disinclined to grant a sanad of this court to any one who, I knew, was a signatory to this pledge, for I should not consider him a proper person to be enrolled in that privileged class referred to above. That being so I should be inclined to say that under the powers given us by Charter and Regulation, that a person who had signed this pledge was not a fit person to be allowed to continue amongst that privileged class. Turning now to the letters of explanation given by the pleader of the respondents to the District Judge I am not surprised at his expressing opinion that they were not satisfactory. It must be remembered that those letters were written a few days after the lamentable riots on the 10th and 11th April at Ahmedabad and though I do not for a moment suggest that any of the respondents took any part either directly or indirectly in those riots, it is a matter of common knowledge that there had been several meetings attended by thousands of mill hands during March and first 10 days of April, which were summoned by leaders of Satyagraha Sabha. Whether those meetings had any connection with the subsequent riots was a question which was not discussed during the course of the argument, but it has already been the subject of judicial decision. The District Judge considered he had no power to deal with Barrister respondents. So the record contains no letters of explanation from them. Mr. J. V. Desai however has put in an affidavit at the last moment, a proceeding which cannot be commended considering that hearing of these notices has twice been adjourned for the convenience of the respondents, while Mr. Patel with wiser discretion has contented himself by being represented before us by

Mr. J. N. Thakore who supported the argument of Sir Chimanlal. There is no need to deal in detail with Mr. Dassi's affidavit. It is sufficient to say that it does him no credit. I have refrained from dealing with many points contained in the argument of the counsel for the respondents which concern rather politicians than a Judge and are therefore always open to controversy. The plain issue is what are the duties of respondents to this court. I have waited in vain for any acknowledgment on the part of the respondents that they have realised in the events which have happened that however harmless and constitutional they may have considered this movement when it was started, it is absolutely incompatible with their duties as lawyers to the High Court that they should continue to take part in it. Sir Chimanlal did indeed say that it might be that Satyagraha movement could receive its final quietus. He hoped and trusted that it had received its final quietus. Sir Chimanlal also said it was open to the signatories to withdraw from the pledge. Then why does not he advise his clients to do so now? I wish to make perfectly clear that apart from all other considerations, those who are enrolled as Advocates and pleaders of this High Court or of District Courts cannot serve two masters. It may be that after due consideration of this expression of our opinion the respondents may see the force of it.

Let off with a Warning.

We have no desire to deal harshly with them and for the present we shall content ourselves with giving them this warning. We do so because we are told that Satyagraha Sabha since the riots of April has been quiescent. Whether we shall take any further action depend entirely on the development of any of the Satyagraha movement so that these notices will be adjourned with leave to the Advocate General and respondents to move for their restoration to the Board, should occasion arise.

Sir John Heaton concurred with the Chief Justice's judgment and order proposed by him. The Chief Justice then read the following remarks sent by the Hon'ble Justice Kaji:—"I have had the advantage of reading the judgment of My Lord Chief Justice and brother Heaton and I concur in the order proposed and have nothing to add." His Lordship the Chief Justice then said:—"In connection with these notices there has been a regrettable incident of which we are bound to take notice. The application was made to the court by some of the respondents through their pleaders for copies of Mr. Kennedy's letter. The Copies were furnished and considering that respondents were lawyers it did not appear necessary to inform them that such copies were given to them for their private information and not for publication. That letter was published before the case came on for hearing before the court. Who is responsible to what we must regard as a very grave breach of well recognised rule we cannot say. We are quite sure that the legal advisers of respondents are free from blame. If respondent or respondents who published the letter do not give in his or their names to the Registrar, the blame must for the present rest on all respondents.

Sir J. C. Bose is going to England by the S. S. "Delta" on a scientific deputation in connection with his recent researches. He leaves Calcutta on the 18th instant, arrives in Bombay on the 20th instant, and sails on the same date.

Calcutta

Cyclone Central Relief Committee.

CALCUTTA, October 15. In connection with the cyclone central relief committee a meeting was held this evening which was attended by representatives nominated by all leading public bodies. The Hon'ble Mr. J. C. Cumming, Revenue Member, presided. He pointed out that as regards the action of the Government in this matter it could not be accused of want of generosity. Amongst other items there are four lakhs worth of cloth to be given away or sold at concession rates and more than 21 lakhs for seed and loans. Messrs. Ralli Brothers has given all the seeds wanted at cost price. It was considered desirable to co-ordinate the movement which had been started for relief and with that view His Excellency decided to form a thoroughly representative central relief fund committee to administer the funds, for which an appeal had been made. Central and executive committees were formed and appeal for funds issued.

Burma

RANGOON, October 15. Two Lpoongyies suspected of complicity in the attack on a European party at the Endawya Pagoda, Mondalay, because of their entering the temple with boots, have been arrested while about to board a ferry boat for Myingyan. It is reported that some forty other persons have been arrested in connection with the affair. Mr. Robey, Assistant Superintendent of Police, whose face was slashed with a dah was reported to have died but this was false and it is hoped that he will not lose his nose part of which with a portion of the cheek was hanging loose when he was rescued from the attackers and taken to hospital.

The "Rangoon Times" learns of an attack on a European lady in Upper Burma who was struck in the face with a stick while driving and forced to take refuge in the officers' bungalow compound.

At the Young Men's Buddhist Association Conference at Bassein a Government official protested against the discussion of a resolution of want of confidence in Burmese members of the Legislative Councils on the ground that it was political and therefore outside the scope of the Association or Conference. He was pulled up for want of time, but renewed the protest next day and being definitely overruled left the Conference as did some other officials who were members.

RANGOON, October 15. The Burma Chamber of Commerce has considered the Rangoon Development Trust Bill and suggest some amendment in the constitution of the appeal tribunal also making it obligatory for the board to give direct intimation of schemes to all concerned and extending the time for objections to three months.

News in Brief.

At a meeting of the United Provinces Congress Committee held on Tuesday, the Hon'ble Pandit Motilal Nehru was unanimously elected President of the next Amritsar Congress.

At the annual meeting of the Bombay branch of the All-India Home Rule League, Mr. Jinnah was elected President, and Mr. M. R. Jayakar, Vice-President for 1919-20. The League has, according to the Report, 345 branches with a membership of 16,600.

The Bombay Electric Supply and Tramway Co., has sent round a circular to the effect that they are unable to supply power for Dipavali illuminations owing to shortage of cables and plant. Bombay has received many orders for illuminations during December peace celebrations as well, which they had to refuse for the same reasons. The new material expected at the end of November is likely to be delayed.

BOMBAY, October 15. The "Khyber" with mails of the 25th September and about 160 passengers arrived early this morning.

SIMLA, October 15. The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, Resident in Mysore and Chief Commissioner of Coorg, proceeds on combined leave in March next. Mr. W. P. Barton Resident at Baroda succeeds him.

BOMBAY, October 16. In consequence of the ill-health of Mr. Aston, the Chief Presidency Magistrate, Mr. Frank Oliveir, third Presidency Magistrate who has been acting as Second Presidency Magistrate vice Rao Bahadur Setalvad now a member of the Ahmedabad Special Tribunal has been appointed Acting Chief Presidency Magistrate.

AMROTI, October 15. The Berar Provincial Congress Committee wired to the Reception Committee, Amritsar the following names for the presidency of the Congress:—Pandit Motilal Nehru; Sir Sankaran Nair; Mr. B. G. Tilak; Mr. Motilal Ghose; Mr. Baptista; Mr. Horniman; and Pandit Madan Mohan Malaviya.

CALCUTTA, October 16. Mr. J. G. Drummond, District Judge of Alipore, has concluded the hearing of the case in which Lient Sturke, Assistant Controller of war materials and Pulin Behari Sarkar, Head Clerk of Narcoolianga Munition Board were charged with criminal breach of trust in respect of Rs 620 and 810 and two other charges of abetment against each of the accused and committed both the accused to the High Court Sessions. The charge against the accused was that they misappropriated the sale proceeds of the Government corrugated iron sheet bands.

నేషనల్ ఫండు ఆంధ్ర ఇండిస్ట్రియల్ అసోసియేషన్, మదరాసు.

1. ఈ సభ 1906 క సంవత్సరం ఏర్పరచబడినది. యాసభ వారు తక్షణ కార్యక్రమ విషయములలో మాత్రము పాటుపడుదురు. యాసభ కార్యక్రమములను నిర్వహించు సమయమున లేక యాసభ ఏర్పడినది మొదలు ఎచ్చరికపూర్వకముగా, ఏర్పరచిన ఉద్దేశమును బాగుగా జరిపించుచు వచ్చియున్నార.

2. ఈసభకు ముఖ్యమైన కార్యము, యింకొకటియు, యావదయున్న, దీపావళికి యింటియంటికి పోయి చందా సహాయము చేయుట.

3. 1908 మొదలు, 1909 వరకు, సుమారు రూ 11896-11-0 ఇంకాండు, జపాను, బొంబాయి, నల్గొండ, మద్రాసులో విద్యార్థులకు చదివించుటకు వారికి సహాయము చేసి, నెలవు చేయబడినది. 1909 మొదలు 1916 వరకు, సుమారు రూ. 18484-0-0, జపాను, బొంబాయి, నిర్మలయ బాబీ పరిశ్రమ విద్యార్థులకు, మైసూరు తక్కువలలోని చెన్నపట్నం, నల్గొండ తట్టుపానుబడి పాలము, పూనూరు కాకితముల యంత్రాల, మద్రాసు చెంగలవాడకర్న పరిశ్రమ విద్యార్థులకు విద్యార్థులకు చదివించుటకు వారికి సహాయము చేయించుట నెలవు చేయబడియున్నది. 1917 మొదలు 1918 వరకు, సుమారు 8859 రూపాయలు మద్రాసు చెంగలవాడకర్న పరిశ్రమ విద్యార్థులకు, బోధా కలభువన పరిశ్రమ విద్యార్థులకు విద్యార్థులకు చదివించుటకు వారికి సహాయ విషయముగా నెలవు చేయబడియున్నది.

4. ఈ సభవారు, మద్రాసులో, నేరకని కిక్కు, ఇండియా దేశమునకంతయు వెట్టి, ఆపరిక్షలో తోటవారికి బహుమానములను, బంగారు, వెండి తరికములను యిచ్చియున్నారు. ఈరీతిగానే కాంచీపురము, తిరువళ్ళూరి, విశాఖ పట్టణములలో కిక్కులను బంపించియున్నారు. ఈ సభవారు వాడెవ్వరును కనిపించుటకు, బంజిరీకులలో పాటెవారికి ఉచితముగా యిచ్చి, వాటికిని చెప్పించుటకు ఉపాధ్యాయులను నుడ నియమించియున్నారు. తక్కినవిద్యార్థులకు, నేరకనుకున్న సంబంధమైన పుస్తకములను కొద్దిగా ఒక బందారమును చేర్చియున్నారు.

5. 29 విద్యార్థులు స్కాలర్ షిప్ లు పొంది, మొదలవలయు, నల్గొండ, కాకిరముల చేయటం, కాలిక్తో అచ్చునేయటం, మద్రాసు, నేయటం, ఆలంబ, రంగునేయటం, ఎల్లెక్కెల (విద్యుత్ కిక్కి నుండిన.) అండ్ మెకానిక్ (యంత్ర సంబంధమున ఇంజనీరింగ్ విద్య ఇంజనీరింగ్ విద్యలో ప్రవేశము కల్పించుట, మండలములను, గుండియ, బురగుల వగైరాలు చేయటం, తోళ్ళనువదునుచేసి చక్కచేయు విద్య కల్పించుట (నానుట, రూపముల, ప్రకారము నాయటం, రంగునేయటము విద్యలయందు చదువలసిన నియమములను పురికల్పించుట. 9 విద్యార్థులు ఎల్లెక్కెల అండ్ మెకానిక్ ఇంజనీరింగ్ నేరకేయటం వగైరాల విద్యలయందలి చదువు ఇచ్చుట చేర్చబడుచున్నారు.

6. కడపిల సంగ్రహము, ఆడిటరు M. N. సింగ్ గారు, కుశీలింజినపుడు, ఈసభలో ఆరేళ్ల సంగ్రహమును, కనుగొని పనిచేయుచుండిన సుమారు, సుమారు రూ. 1200 అపహరించినట్లు తెలిసింది. ఆగమస్తావ, కడపిల ఫిబ్రవరిలో జరిగిన మైక్రోస్కోప్ కలెక్షన్ లోకి అయినది.

7. ప్రాంతపరిషత్ సభ్యులను, సభ్యులకు డైరెక్టర్లు మొదలయిన విచారణకర్తలు, భరించుటకు ఏర్పాటుచేసికొని యిండిరత్తు చెప్పబడిన చందా మొత్తమును రూ. 7500 లో 4320 లు వసూలుచేసి ఇండియా బ్యాంకింగ్ ఉంచబడియున్నది. 2 వీరు మొత్తము రూ. 4500 లు త్వరలోనే పోగుచేసి సభ్యులకు మొత్త మూలధనముతో చేర్చబడి, లెక్కల ప్రయోగములను.

8. ఈసభవారు పెద్ద మొత్తములను చందాగా ఒక్కొక్కరిదగ్గరనుండి కొనుగోలుచేయ. ఆరేళ్లము తరువాత కర్తవ్యమునారము స్వల్ప మొత్తములను యిచ్చిస్తుంటికిన్ని, అనే పెద్ద మొత్తములను చూస్తుంది. ప్రస్తుతములో యీ సభవారికి, విద్యార్థి నేరకముల యిచ్చుటకే పనియున్నది. యింకొకటి చాలివారికి సహాయము పోగుచేయటం, కలెక్షన్ విద్యార్థులకు (Exhibitions) పెద్ద కలెక్షన్ కాలములను ఏర్పరచుటకు ఉద్దేశము.

9. ప్రాంతపరిషత్తులను, యిండిరత్తుల చాలాకలెక్షన్ చేయించుట, యింకొకటి ప్రయోగములకు నిర్దేశముగా పున్నా యింటి యింటియంటికి వెళ్లి వసూలు చేయడము ఈసభకు ముఖ్యమైన కార్యము.

10. గనుక స్వతఃకాభిమానులైన మహాశయుల దయచేసి మద్రాసు, హంటుకోట్లలో మహాశయ సభవారి ఆఫీసులో, యాసభ కార్యదర్శులచేట (వ్రాసి) పంపిడి పెట్టెలను తెప్పించుకొని, వసూలు, కలెక్షన్ కర్తవ్యమునారము చేసి, వసూలు యింకొకటి, సభ కార్యదర్శులకు పంపుదురని ప్రార్థించబడుచున్నాడు.

యల్. యస్. వీరరాఘవయ్య, సీ. జి. నారాయణదాసు, కార్యదర్శులు. టి. రంగారామయ్య, ప్రెసిడెంటు.

వైకము కంపిట్టయితే మద్రాసు నేషనల్ ఫండు ఇండిస్ట్రియల్ అసోసియేషన్ కును కుపిన్ వైక మింక యింకొకటి వ్రాసి నేరకగా మద్రాసు ఇండియా బ్యాంకింగ్, లిమిటెడ్, చాడ్ ఆఫీసుకు పంపియుము.

వాక్యార్థులను కొట్టుట. బర్మాలో మాండలేనగరమున కొందరు వాక్యార్థులు (బూట్లు) తోళ్ళు తోడుకు కొని ఎండవ్యా తలలయందులోనికి వచ్చియుండి కొందరు దేశీయులు వారిని కొట్టిరి. వాక్యార్థులలో పోలీసు అసిస్టెంటు సూపర్వైంటు రాబీగారి నెరకో మొగముపొడ కొట్టినందున అతడు చనిపోయెనని వకటి కలిగెను గాని అది నిజముగాదు. అతని కొక చెంక పూర్తిగా తెరిచియున్నది అతనిని చెడ్డగా లకు తీసికొనిపోయిరి. ఈ సందర్భమున 42 మందిని తట్టుకొనిరి. ఉత్తరబర్మాలో నొక వాక్యార్థుని శ్రీ గుర్రపు బండిలో నెట్టుచుండగా నెరకో కర్రతో వాడు ముగముగ కొట్టిరి. ఆమె ఒక యుద్ధగోళముల వా ఆవరణలోనికి కరుగి తిప్పించుకొనెను.

కెలెక్షన్లు. కడపిల నెల 25 క తేదీ ఉపాసన 160 మంది క్రయాణీకులను తీసికొని యాస్థీయత ఈ నెల 15 క తేదీ ఉదయమునకు బొంబాయికి వచ్చినది.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈ నెల 18 వ తేదీ శనివారం రాత్రి బెజవాడలో

బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు. శేట్లవివరం:— రు. 2, 1-8-0, రు. 1, అ. 8, అ. 4. (1814) కె. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విశ్వ విద్యాలయము

ఆంధ్రదేశీయులకు ప్రార్థన

బరంపురమునండిరంగాభిట్ల గుమ్మరమునామ్రాగిరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

ఆంధ్రదేశీయులకు శ్రీ విద్య కృద్ధిపొందుటకు మన గవర్నమెంటువారు గత 4-5 సంవత్సరములలో మండలకొలది బాలికాపాఠశాలలు రెండు వున్నత బాలికాపాఠశాలలు, నౌక బోధనాధ్యక్షన పాఠశాల వారిలో నౌక క్రమ విద్య నేర్పుటకు నౌకతరగతి స్థాపించబడినది. వీటి స్థాపనము క్రమ నేత కొంత క్రమపడినట్లు మీకు తెలిసే వుండవచ్చును.

2. ప్రతిజిల్లాకు నౌక ఉన్నత పాఠశాల శ్రీల నిమి క్రమ స్థాపించబడునని ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము తెలియ చేసి యున్నాడు. స్వభావము ఏమాత్రము జ్ఞానములేని బాలికలకు మొదటితరగతి ఇంగ్లీషు భాషలో విద్య చెప్పబడుచుండుటచేత గవర్నమెంటువారు యెన్ని పాఠశాలలు స్థాపించినప్పటికి శ్రీవిద్య కృద్ధి పొందనేరదు. మరియు వారు భర్త పెట్టి సామ్య వృధాయగునని నేను భయపడుచున్నాను.

3. బాలికా పాఠశాలలో శిక్షణకు శ్రీలే యుండవలసినదని తలచి తెనుగుభాష బాగా తెలియని శ్రీ శిక్షకులను నియమించుచున్నాడు. కొన్ని పాఠశాలలో తెనుగు భాషలో నైవా తగిన జ్ఞానములేనివారిని పెద్ద తరగతులకు పాఠములు చెప్పటకు నియమించుచున్నాడు.

4. మనము మరయొక కార్యము తటస్థభావముతో నుండినను గవర్నమెంటువారు స్థాపించబోవు ఉన్నత పాఠశాలల కల్ల తగిన శ్రీ శిక్షకులు రాగలరని నమ్ముటకు మీలేదు. ఎందుచేతనగా ఉన్నత పాఠశాలలలో తెనుగులో తగిన జ్ఞానముగల శిక్షకులను నియమించక పోవుటచేత తెనుగుభాష కృద్ధి పొంద నేరదు సరే గదా. వారికి వచ్చిన భాష చెమరు. బాలికా పాఠశాలలో పురుషశిక్షకులు తెలుగులో పాఠములు చెప్పకపోవుటచేత బాల్య తెనుగులో తగిన జ్ఞానములేకుండా యున్నారని చెప్పుచున్నప్పుడు బాలికాపాఠశాలలో విద్యార్థులు నేర్చువిద్యకల్ల మన బాలికలకు యెట్టి జ్ఞానము కలుగ గలదు.

5. శ్రీలకయినా తెనుగు భాష భాగము నేర్పించి భాష చెప్పిపోకుండాను నుంచునని ప్రభుత్వము యదల పొందూ శ్రీలకు విశేష చూరము క్రమగు విద్య నేర్పుటకు తెనుగు భాషలో యావత్తు పాఠములు నేర్పుట కన్న ఉన్నతపాఠశాలలు పెట్టిన స్థాపించవలసియున్నది. ఆపాఠశాలలో నిరంతరము, త్వరగాపాఠశాలలు విడిచి పెట్టు వినివాసిత శ్రీలు మొదలగువారు చూపుటకు అవకాశముగా నుండవలెను.

మన తెనుగుదేశములో తెనుగుభాషలో విశేషజ్ఞానము గలశ్రీలు లేకపోవుటచేతను అట్టి పాఠశాలలు స్థాపించబడక పోవుటచేతను విజయూర్ భాషావాద్యముగారు తమ కఠిలో వ్రాసినట్లు పెట్టిన శ్రీలకు విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు అవకాశములేను. గనుక ముందు విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు కాలసిన యేర్పాటులు చేయుటకు న్ను, సామ్యకార్య చేయుటకు నౌక సంఘము ఆంధ్రదేశీయులలో తక్షణం స్థాపించబడవలెను. నదరుసంఘమువారు ఆంధ్రజిల్లాలలో కొన్ని పాఠశాలలు స్థాపించడము, వారు పెట్టబోవు ఉన్నతపాఠశాలలను శ్రీశిక్షకులు నొడవటకు కొన్ని కఠిలు పెట్టవలెను.

ఆంధ్రభాషనుగూర్చి ఉపన్యాసము:- గ్రంథి వీరన్న గుప్తగారిచే స్థాపించబడిన బాలికాపాఠశాలలో 11-10-19 తేదీ సాయంత్రము బాలకవి కాశీభట్ల కృష్ణరాయ కాశ్రీగారు ఆంధ్రభాషను గురించి భాషాభివృద్ధికు నౌక యపన్యాసము నొసంగిరి

జాబులు

I

దివితాలూకా వాసుల కొక విజ్ఞానము.

అయ్యో, రాజోవు కృష్ణమండల సభా సమావేశమును దీని తాలూకాలో జరుపుటకు కొంతమంది జరిగినందుల సభయందు నిశ్చయించబడినది. అప్పుడే ఆటంకములు గలిగినవి. మన తాలూకాలోని ముహూర్త 100 గ్రామములలో చాల గ్రామములందుకు మండలసభలన్న నేమో, వారి కలసియుపయోగము తెచ్చియో బాప్తుగా తెలియని వారనేకులు అందుకుటే అందుల లాభముల నుదూరము దిరిగి యపన్యాసముల మూలకముగాఁ బ్రబోధించవలసిన యావశ్యకమైయున్నది. ఈ మహాకార్యమునకు కనీసము నలుగురైనను పూనుకొని కలువైపులకఁబోయి యిచ్చునుండియు ప్రబోధించి నఁగాని వారిమనంబులకు నచ్చనేరదు. మండలసభలకలఁగలిగిన యపయోగములు, మండల కఠోదేశములను గూర్చిన సంప్రదా చరిత్రమును కృష్ణమండల సంఘ సంఘారకార్యదర్శిగారయిన శ్రీయుత కొదారి శివరామకృష్ణరావుగారు పేర బందరుఁడు వ్రాయుచు అద్దబా కరపాలిల్లను పంపినఁ జేడఁగలరు. తాలూకాలోఁగ్రామములు, జేతనేవములు, ఫలాపేట, రహితులై తాలూకాయందు సంఘరమొనర్చి రాజోవు సమావేశమును జరఁగఁజూపవలెనని దాక యని కొరయన్నాఁడను. ఇందువలకుఁబూనుకొను మహనీయులు తమ నామంబులఁ జెలిపినచో వారితోఁడఁగూడి నేనుఁగూడ పాటుపడి యపన్యాసములిచ్చుచు, కొంత జేతనేవము జేతుగలవని తెల్పుచున్నాఁడను. మన తాలూకాయందు మాత్రము ఆటంకములు కన్పడక ఉండగనే కార్యక్రమంబులకుఁ గడంగినఁగాని కృతార్థముకాఁజాలము. మన తాలూకాయందు గల కష్టవస్తువులను గూర్చి జేత్రములు పోడను పాలకులకును విన్నవించుకొనుట కింతకంటెను మరియొక్కమును అదకు వీరకనేరనేమో, ఇప్పటికి మహా ఆటంక సంస్కరణలనుండి విశ్లేషణ క్షములుచేతఁగా ఈ సాలిన మన తాలూకాలో జరుపుట కనుజ్ఞకొనఁగుట మీ దుర్లభమైనది. కాఁబట్టి యీకిందిదిన కాళమును పోఁగొట్టుకొనక తాలూకా వాసులు పెద్దకడ పేల్కొని కార్యక్రమంబులకై గడంగెదరుగాక.

వెడకల్లేపల్లి. కొ. సత్యనారాయణరావు.

విలూరు.

శ్రీనివాసాచార్యుల వీక్షణము

విలూరు, ఆక్టోబరు 12:- విలూరు తూర్పువీధి వాస్తుకు నూతనముగా నేర్పాటుకాబడిన భారతీ కల్యాణ భవనముగారు తమకు మూలకొంగారును ప్రకటించిరి. చిరకాల భవనముగాను మూలకొంగారు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు వర్తక సంఘములోనివారు. యావములు, సహనోద్యమము లందు ఆధిపత్యముగలవారు. పురపాలన విషయములలో (కలబ ఆధి) ప్రాయముల ననుసరించి ప్రతిఆంశములోను శ్రద్ధవహించి శ్రమ తీసికొని పనిచేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

అదివారము వార్తను ఈపురములలో గవర్నమెంటు భాజీ గాను బజలాయలీ సాహెబుగారు మరయొకరి పోటీ లేకుండనే యెన్నుకొనబడిరి. వీరు కవునిలు మెఱుగుగానుండుట మహమ్మదీయుల కెంతయు ఉపయోగ కరముగా నుండును. వీరు వెనుక ఒకసారి కవునిలకు నుండిరి గాని విశేష కార్యములు చేసినందులేదు. ఇకనుండు తమసంఘ పాఠ్యముల నిమిత్తము పాటుపడి పనిచేయుటకు వీరికి క్రీసామర్థ్యములు లేకపోలేదు.

దక్షిణపు వీధివాస్తుకు ఇదివరలో మూలకల నూత్ర్య ప్రకారముగా కవునిలగా నుండిరి. వారిగదుపు అంత్యమునది. శ్రీరాజా మఃప్రతిభగడ భుజంగరావు బహద్దరు జమీందారుగారు పోటీలేకనే యెన్నుకొనబడిరి. వీరు ఈవాస్తులోని కవులముఖుల పురాభిమానులు పూర్తిగా గలవారును ప్రామాణ్యమున జమీందారులును అయియున్నారు.

తూర్పు పేటరామచంద్రరావు పేట వాస్తుకు కవి సంకల్పములనుంచి యిక్కడ న్యాయవాదిగానున్న బుద్ధిరాజు శివబ్రహ్మగారును ఫస్టుగ్రేడు ప్రిడెంట్ అయిన పోల గోవిందరావుగారును బి. యే. బి. యల్ గారును ప్రకటించిరి. గోవిందరావు నాయకుగా రిపురమునకు క్రొత్తగా వచ్చినవారయినప్పటికి న్యాయవాదులలో ప్రామాణ్యములు యుండి యీపురములలో విశేష కవిచయము కలిగియుకొనిరి. ఈవారు

ఎన్నికలలో నాయకుగానే జయమునొందిరి. వీరికంత అవధి కములేక పోయినను బాధ్యతహీని పనిచేయుదురను భయము కలుగుటగాని వీరును జన్మింపబోయిన వారు; బ్రాహ్మజాతీ రోద్యమమునకు జేతుకొని జయమునొందిరిని ప్రతిగలరు.

ఇదివరలో కవునిలపుగా నుండుచుండిన పెద్దాచ సాంబశిరావుగారును సోమంధి శివరామయ్యగారును తిరిగి యెన్నుకొనబడిరి. వీరును ఇంతకాలమునుంచి కవునిలములలో నుండి చేసినపని కొద్ది ఎన్నిక సమయములలో పోట్లకడకు కలుపారు. పెట్టుబడుగాక కవునిలములలో నున్నప్పుడు కూడ వారిజేయరుముట అవసరము. పెద్దాచ సాంబశిరావు గారిట్లు అప్పడప్పుడు ప్రభుత్వములలో చేయుచుండిరి గాని యిట్టి కలకారణాంతరములచేత మానివేసిరి. వీరిద్దరుకూడ కేవలము కవి ఆశించు కారయమున్నందున వీరికెక్కువకాలాభ్యంతరము వేరే వ్రాయనక్కరలేదు. -స్వతంత్రభి.

అమృత లూరు.

కాలమానము.

అమృతలూరు, ఆక్టోబరు 12:- నుమా రియదినముల నుండియు వర్షములు కురియుచున్నవి. మా గిని వైరము మెట్టు వైరులుగూడ చక్కగ నున్నవి. మెట్టు ప్రదేశములు పచ్చికచే నలంకరింకలచి కనువుల కాహారము నిచ్చుచున్నవి.

బాలభట్టోద్యమము.

మా గ్రామ యంతయు చుత్తూర కోమారు, గుంటూరు బాల భట్టోద్యమము శివోస్థానములందు బాలభట్టోద్యమముగల తండ్రి పొంది వచ్చి ఈ నెల 8వ తేదీన మా గ్రామమున వారి కేవలములలో కనుపంకువుగ నున్న శివాల యవరణయందు 20 మంది సంస్కృత కళాశాల విద్యార్థులచే బాలభట్టవైర్య మేర్పరచి శిక్షప్రారంభించిరి. తత్ఫలమునకు గ్రామ ప్రముఖు లనేమను వచ్చిరి. అందులకు నౌక బాలభట్టోద్యమమునచే ప్రభావంబుకల బాలభట్ట భర్తములు, బాలభట్టోద్యమకర్తలగు బాల్యముచుట్టించుటచే.

తాలూకాబోధ్య యెన్నికలు.

మా ఇంటూరు ఫిర్కా యెన్నికలు గత ఏప్రిలునందు దొకసారి జరిగినవి. ఆయెన్నికలలో మా గ్రామవాస్తవ్యులును, సంస్కృత పాండిత్యము గలవారును, సహనోద్యమములకు జేయుత నొసగువారును, మా గ్రామ సంస్కృత కళాశాల స్థాపకులలో ముఖ్యులైన క్రొత్తపల్లి నరహరి గారిని ఇంటూరు వాస్తవ్యులను శ్రీమంతులును అయిన కాటగడ్డ బాపయ్య గారిని పోటీపడి బాపయ్యగారికి యెక్కువపోట్లు వచ్చినవి. ఆయెన్నికలలో అన్యాయము జరిగినదని యెన్నికలు రద్దుపరచి తిరిగి యెన్నికలు నవంబరు 8-వ తేదీకి మార్చి. మరల వీరిద్దరికీ పోటీపడినది. ఎన్నికలు సమాపించుచున్నవి. మా ఫిర్కావాడు లెల్లవ జేతనేవానిరతు వెన్నుకొని కృతకృత్యులగుదురుగాక.

బాలికా పాఠశాల.

మా గ్రామమున గరిమైన బాలికా పాఠశాల లేక పోవుటచే మా గ్రామవాసులు 800 మంది చురకములు చేసి నౌకమనాజును ప్రత్యేకముగా హీనములు 100 సంకకములుచేసి మరొక మనాజును తాలూకాబోధ్యవారికి పంపిరి. బోధనాచ ఉపాధ్యాయులమరి క్రియకేట్లుగా దిరుగువారి మాటలు పాటింపక విద్యార్థ్యకరము గుర్రెడిగి త్వరలో పాఠశాల స్థాపింప గోరుచున్నాము-ఒక లేఖకుడు.

నెల్లూరు నుగుణవిలాస సభవారు

ఈనెల 17-వ తేదీ శుక్రవారం రాత్రి నెల్లూరు పురమందిరమున చిత్రసలీలునాటకమును ప్రదర్శించురు. (1828)

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి కాశ్రీగారిచే మూల నుసారముగా నులభ్యమైనది రచించబడినది. ఇందు నన్నయచల భారతమున లేని కథ తెన్ను కలవు.

- 1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వము) వెల రు 8-0-0
2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 8-0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 8-0-0

పోస్టల్ కౌన్సలరే భరింపవలెను. వైపుస్తకములు రా యల్ వైజు స్నేహ కాగితము కాలికొనెదను.

వలయువారు:- మేనేజరు, కలపటి క్రస్తు, (1511) రాజమ క్రి అని వ్రాయవలెను

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
అంగ్లమును కార్యకరములకు పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉచితమున పుస్తకము అంగ్లముననుకూలము కలుగజేసి కరీరసాధ్యమును దృఢగాఁజేయును, ఆ యుత్సర్గవర్ధిని ఇచ్చియును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టువారు మీ మీ భరించి నుండినము. పెట్టిన ప్రామాణికము. (219)
వైద్యకాశ్రీ ముఃశంకర్ గోవిందజీ, ఆలంకరిగూడ జ్ఞాపకము, 1514 బాద్మిమద్రాస్

నిడదవోలు.

అన్నదానము.

నిడదవోలు, అక్టోబరు 12:- విజయవాడ నుండి...

మొత్తం సంఖ్య 2000 చీరలకు...

కంట్రీల వివరణ.

విజయవాడ కంట్రీలకు 25 చీరలకు...

రెండు వేలకు

నిడదవోలు రెండు వేలకు...

మరియు

నిడదవోలు రెండు వేలకు...

ఇతర గంతులు

నిడదవోలు స్థానికముగా...

నిడదవోలు మంజులకు...

ఈ మధ్య వచ్చు...

నిడదవోలు జిల్లా...

నిడదవోలు...

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'పొంగులపల్లి', 'పొంగులపల్లి', etc.

మలయ చందనము

గనేరియా అను నొక గ్రామము...

(1251) గంధర్వశాస్త్రము...

దీనివల 1-కి 7-0-0 రూ॥లు మాత్రమే...

వాలంటీరు సిగరెట్లను మాత్రమే వాడుదు

బహుశా యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటె మెక్కిలి...

ప్రకటన

మన మనోవాఙ్మయ శాస్త్రము...

1. ఆ ప్రధానముగా...

గంధర్వశాస్త్రము...

అశ్వర్యములో నాశ్వర్యము.

విశేషమైన గాలి తలగడలు.

అశ్వర్యములో నాశ్వర్యము...

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the senses of hearing temporarily...

సాత్త్విక వేంకటాచలవజ్రీతులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. అశ్వర్యములో నాశ్వర్యము...

